Az Ócsai Halászy Károly Általános Iskola

Pedagógiai programja

OM azonosító: 032484

2364 Ócsa, Bajcsy-Zsilinszky utca 54 - 56.

Elérhetőség: 06 29 378-023

titkarsag@halaszyiskola.hu

Tartalom

Iskolánkról 4

I. Nevelési program 5

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei 5

2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 6

3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 9

Tanítási órák keretében megvalósuló feladatok 10

Tanítási órák keretén kívül megvalósuló feladatok 11

4. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok 16

5. Helyi egészségfejlesztési program 24

6. A környezeti neveléssel összefüggő feladatok 26

7. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok 46

8. A pedagógusok helyi intézményi feladatai 47

9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje 57

10. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje 70

11. Szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái 72

12. Tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti-, évfolyamonkénti követelményei 77

13. Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség határideje 78

14. Tanulmányok alatti vizsga követelményei, részei (írásbeli, szóbeli), értékelés szabályai 79

15. A felvétel és az átvétel Nkt. Keretei közötti – helyi szabályai 88

16. A felvételi kötelezettség teljesítése után további felvételi kérelmek teljesítése . 90

17. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv 92

18. A Komplex Alapprogram 95

II. Helyi tanterv 107

1. Választott kerettanterv megnevezése 107

2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó, vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszáma 108

3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek, és más taneszközök kiválasztásának elvei 114

4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai 117

5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja 124

6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai 125

7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei 126

8. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti 134

9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei 139

10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag meghatározása 142

11. Egészségnevelési és környezeti nevelés elvek, programok, tevékenységek 143

12. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 144

13. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elv 147

14. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai 151

15. A tanulók magasabb évfolyamra lépésének feltételei 155

16. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai 156

17. A nevelőtestület és az igazgató döntése alapján a PP tartalmazza az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszereket, beleértve a projektoktatást is 158

18. A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése és oktatása esetén a helyi tanterv a fogyatékosság típusához és fokához tartozó fejlesztő program, figyelembe véve az SNI tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló jogszabályban foglaltakat..... 162

Iskolánkról

Iskolánk Ócsa város egyetlen általános iskolája.

A szervezett oktatás írásos emlékei az 1600-as évek elejére nyúlnak vissza Ócsa területén. 1948-ban alakult ki a jelenlegi iskolarendszer, amely a Polgári Iskola, az Elemi Népiskola és iskola négy, a volt Római Katolikus Iskola három, a Református Iskola két és a Járásbíróság nyolc tanteremből alakult ki. Az akkori tanulólétszám 889 fő volt.

A tanulók létszámának folyamatos emelkedése (a korábbi szükségszerű megoldások, a délutáni tanítások megszüntetése és az 1959-ben beindult napközi iránti igény fokozatos növekedése) szükségessé tette egy új, korszerű épület megépítését. A 8 tantermes épület átadására 1980-ban került sor, a demográfiai csúcs idején, amikor a tanulók létszáma elérte az 1100 főt. A körülmények változása a nehezen haladók hatékonyabb segítését tette lehetővé a sajátos nevelést igénylők tagozatának beindítását. 1983-ban átadásra került a mai felső tagozatosok épülete.

1992-ben iskolánk felvette **Halászy Károly** nemzetőrszázados kántortanító nevét, akit az 1848-as szabadságharc bukása után végeztek ki Ócsán.

2003-ban került átadásra iskolánk új szárnya, illetve a hozzá tartozó sportcsarnok és futófolyosó. Ezzel lehetővé vált az addig több épületben elhelyezkedő oktatás egy területre való koncentrálása. Ezzel a beruházással a XXI. századnak megfelelő épületegyüttest kaptunk, melyben a mindennapos testedzés feltételei minden tanulónak biztosított. A tantermek tágasak, világosak és rendelkeznek a szükséges kiszolgáló létesítményekkel.

Az iskola több évszázados története, és a minket körülvevő történelmi és természeti kincs arra kötelez bennünket, hogy nevelő és oktató munkánkban kiemelt figyelmet fordítsunk a lakóhely és a nemzet történetének, hagyományainak és környezetének megismertetésére.

I. Nevelési program

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei [1]

Küldetésnyilatkozat

Az Ócsai Halászy Károly Általános Iskola pedagógusai a mindennapi nevelő oktató munkában az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

- Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat, s ahol a csiszolatlan gyémántokban meglátjuk a lehetőséget.
- Nevelőink legfontosabb pedagógiai feladata a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése, szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedék nevelése.
- Iskolánk elsősorban a szülőkkel ápolt kapcsolatok révén folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében.
- Fontosnak tartjuk a folyamatos innovációt, a környezettudatos nevelést, az esélyegyenlőséget és az előítéletmentes nevelést.
- Hagyományainkat megőrizve, új programok bevezetésével gazdagítjuk iskolánk pedagógiai palettáját.

[1] 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (továbbiakban EMMI Rend.). 7. § (1) a) aa)

2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai [2]

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselete váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

- Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
- Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
- Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás).
- Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadása és létrehozására.
- Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.

[2] EMMI Rend.) 7. § (1) a) aa)

- A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete. Ennek érdekében folyamatos kapcsolattartás a védőnőkkel, óvónőkkel, iskolaorvossal, családsegítővel.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
- A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
- A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. A másság elfogadása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.
- Együttműködés más oktatási intézményekkel. Célunk, hogy vezető szerepet vállaljunk a sajátos nevelési igényű gyerekek oktatásában, környezeti nevelésben és az angol nyelvoktatás módszertanának továbbadásában.
- A versenyképes tudás megszerzéséhez szükséges alapkompetenciák és ismeretek megszerzése, a tanulók kulcskompetenciáinak kialakítása.
- A tárgyi feltételek javításával az oktatás minőségében meglévő különbségek csökkentése.
- A Komplex Alapprogram elsődleges célja olyan nevelési-oktatási program kidolgozása és intézményi bevezetése, amely az iskolai szervezeti kultúra

fejlesztésével együtt hatva képes preventív módon kezelni a tanulók korai iskolaelhagyását.

1. sz. ábra: A Komplex Alapprogram felépítése

A DFHT (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT) az Alapprogram központi eleme, melynek segítségével tanulóink képessé válnak az önálló és társas eredményes tanulásra.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok [3]

„ Jó szóval oktasd, játszani is engedd…”

(József Attila)

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok a különböző tanórai, illetve tanórán kívüli tevékenységek során valósul meg. A kötelező tanórák, a nem kötelezően választott órák, a tanulószoba és a napközi keretében végzett személyiségfejlesztés során az osztálytanító és a napközis nevelő a környezettel való hatékony kölcsönhatás, az eredményes problémamegoldás révén viselkedési modellé válik a tanulók számára.

Kiemelt területként kezeljük az iskolába kerülés korszakát, hisz ekkor az első osztályosoknak be kell illeszkedniük egy érzelmileg lazább kötődést jelentő közösségbe, az iskola közösségébe, ahol találkoznak a társadalmi elvárásokkal. A pedagógusnak el kell érnie, hogy kialakuljon a szorongásmentes légkör, ahol a tanulók megfelelő sikerélményhez jutva képességeik legjavát tudják nyújtani, ugyanakkor társaikhoz, nevelőikhez harmonikus kapcsolat fűzi őket.

Meg kell ismerkedniük az iskola hagyományaival, értékeivel és el kell érni, hogy azokra büszkék legyenek az iskola falain belül és kívül.

Az alsó tagozat feladata, a szülőkkel való hatékony összefogással a személyiség formálás terén az alapozás. A kiskamaszkor felé haladva személyiségük nagymértékben változik. Ki kell alakítanunk az ÉN harmóniáját, az önismeretet, önelfogadást és önértékelést.

Kiemelt szerepe van iskolánkban a tehetségfejlesztést megalapozó, különböző irányultságú osztályoknak (ének, angol, testnevelés, alternatív). A különböző irányultságú osztályok megfelelő személyi feltételek esetén indulnak. Az itt nevelő-oktató pedagógusoknak el kell érniük, hogy tanítványaik az órákon, az adott irányultság művelése során olyan fegyelmezett és kitartó tanulási formát sajátítsanak el, amely által fejlődik önművelődési igényük, kreativitásuk, szellemi és gyakorlati igényességük, vállalkozási kedvük.

[3] EMMI Rend.) 7. § (1) a) ab)

A felső tagozat feladata az alsó tagozaton kialakított tanulási folyamatok specifikus tudáselemekkel való kiegészítése, amelyek képessé teszik őket az érdeklődésüknek megfelelő irányba való továbbtanulásra.

Tanítási órák keretében megvalósuló feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra. A tanítási-tanulási folyamat szervezése során kiemelten fontos a tanulók motiválása, a tanulói aktivitás biztosítása és a differenciálás.

- A motiválás célja, hogy felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet fenn is tartják.
- A tanítási órák szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, aktivitását biztosítják.
- Kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis a pedagógusoknak a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodnia kell a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez, és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. Ezért a nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.
- A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:
    - belső motiváció kialakítása, fejlesztése
    - tanulói aktivitás kibontakoztatása
    - információk rendezése
    - kooperatív tanulási formák alkalmazása
    - különböző szervezeti formákban (csoportos, egyéni, páros) hangsúly az önállóságon, kezdeményezőkészségen, problémamegoldáson.

Tanítási órák keretén kívül megvalósuló feladatok

Hagyományőrző tevékenységek által, melyek a következők

Halászy Károly kántortanítóra, az iskola névadójára való emlékezés. Ezt szolgálja az évenkénti megemlékezés, melyet március 15. körül rendezünk, továbbá a Halászy Gála, mely iskolánk gyermekeinek műsoros megemlékezése.

Minden tanévben iskolai ünnepségeket tartunk: március 15-éhez, október 23-ához legközelebb eső tanítási napon, karácsonykor az iskolában és a református templomban, ballagáskor, tanévnyitó és tanévzáró alkalmával, továbbá rádiós megemlékezést tartunk október 6-án, január 22-én, február 25-én, április 16-án és június 4-én, a Föld napján.

Diákönkormányzat munkája

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 4-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti.

Diákétkeztetés

A tanulók számára – igény esetén – napi háromszori étkezést, vagy ebédet biztosít az Ócsa város önkormányzata. Az étkezési térítési díjakat az önkormányzat által meghatározott módon kell befizetni.

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti 1 felzárkóztató órát szervezünk.

A 8. évfolyamon felzárkóztató és felvételi előkészítő órákat tartunk magyar és matematika tantárgyakból.

További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

Felzárkóztató foglalkozások sajátos formái az egyéni foglalkozások. Az egyéni foglalkozásokon a köznevelési törvény előírása alapján heti egy órában elsősorban azok a tanulók vesznek rész, akinek az eredményes felkészülése ezt szükségessé teszi, vagy aki évfolyamot ismétel.

Képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés

Az iskola – amennyiben a feltételek adottak a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló miniszteri rendeletben szereplő előírásoknak – a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányainak ellensúlyozása céljából képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést szervez.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés keretei között a tanulók egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítés, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

Integrációs felkészítésben vesznek részt azok a képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók, akik egy osztályba, osztálybontás esetén egy csoportba járnak azokkal a tanulókkal, akik nem vesznek részt a képesség-kibontakoztató felkészítésben.

A képesség-kibontakoztató felzárkóztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása, tudásának értékelése az oktatásért felelős miniszter által kiadott program alkalmazásával történik.

Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör foglalkozásain – a törvényi csoportlétszámnak megfeleltetve - részt vehet az iskola minden tanulója, mely biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre való felkészülést.

Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör alapján is. A szakkörök indításáról – a tankerület hozzájárulásával – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. A szakkör vezetését – az igazgató beleegyezésével – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója. Ének irányultságú osztályokban második évfolyamtól negyedik évfolyamig furulya szakkört látogatnak a gyermekek.

Versenyek, vetélkedők

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek szervezését és a tanulók felkészítését a versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei, szaktanárok végzik.

Témahetek, témanapok

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást szerveznek. A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve.

Témanapok, melyek iskolánkban ismétlődnek évről-évre: iskolánk névadójával, (Halászy-napok), egészségvédelemmel, környezetvédelemmel kapcsolatos ismeretek köré csoportosítva. Ezek meghatározása az éves munkatervben történik.

Tanulmányi kirándulások

Az iskola tanárai és nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy vagy két alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. Az tanulmányi kirándulásokon való részvétel önkéntes, a

felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

Erdei iskolák, táborozások

A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, illetve az iskolai szünidőkben szervezett táborozások. A felmerülő költségeket a szülők fedezik, ebből adódóan a foglalkozásokon és a táborokon való részvétel önkéntes. Itt is törekszünk a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználására.

Iskolanyitogató tábor

A tanév végén kerül megrendezésre a következő tanév elsős gyermekek számára az iskolanyitogató napközis tábor.

Iskolanyitogató foglalkozás

A tanév folyamán három alkalommal kerül megrendezésre a következő tanév elsős gyermekei számára. Ezeken a foglalkozásokon játékos formában ismerkednek az iskolával, az iskolai élettel.

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadásokhoz kapcsolódó foglalkozás

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. A részvétel önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A nevelőtestület tagjai törekszenek a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználására.

Szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, táborok, színház- és múzeumlátogatások, táncos rendezvények, farsang stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes.

Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

Iskolai létesítmények egyéni vagy csoportos használata

A tanulók az igazgatóval való előzetes megbeszélés után az iskola létesítményeit, eszközeit (sportcsarnok, futófolyosó, számítógépterem, konditerem) tanári felügyelet mellett egyénileg vagy csoportosan használhatják.

4. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok [4]

Az Ócsai Halászy Károly Általános Iskola egészség- és környezeti nevelési elvei, annak megvalósulása az általános iskola tevékenységének keretein belül.

Az egészség- és környezeti nevelés meghatározása, fontossága, színterei, valamint eszközei

Törvényi alapja: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet vonatkozó paragrafusai.

Az egészségnevelés célja hozzásegíteni mindenkit egy egészséges és kiegyensúlyozott életvezetéshez a jólét megtalálásához.

Kötelességérzet fejlesztése az egészség megőrzése érdekében. Tudatosítani kell a tanulókban, hogy az egészség nem csupán a betegség hiánya Gyermekeink ismerjék az alábbi állapotok jelentését és jelentőségét:

- fizikai egészség - nem fáj semmim.
- lelki egészség - jól érzem magam, elégedett vagyok. Boldog vagyok, van erőm, energiám a feladataimhoz, nyugodt, kiegyensúlyozott vagyok.

Ismerjék fel a betegség tüneteit! Fáj valamim, rosszul érzem magam, szomorú, elégedetlen, fáradt, erőtlen, ideges, feszült vagyok.

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

[4] EMMI Rend.) 7. § (1) a) ac)

Ennek alapján az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

− Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban, azokban az osztályokban amelyekben közismereti oktatás is folyik, és azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi.

Egészségnevelési program

Az egészségnevelési program célja: a tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit.

- az életkorral járó biológiai-pszichohigiénes tennivalókat
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztésének módjait
- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét
- az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram fittség megőrzése szempontjából való fontosságát
- az egészségre káros szokások biológiai – élettani – pszichés összetevőit (alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás)
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében
- a társas kapcsolatok egészségi-etikai kérdéseit

Cél: Ezen tudás birtokában képesek legyenek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

Szomatikus nevelés

- higiénés nevelés (személyi nevelés, környezethigiénére nevelés)
- profilaxisra (betegség megelőzésére) nevelés
- kondicionálás (testedzés, sport)
- baleset megelőzésre nevelés

Pszichohigiénés nevelés

- önismeretre, önfejlesztésre nevelés
- fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre nevelés
- környezeti hatások feldolgozására nevelés
- emberi kapcsolatok harmóniájára nevelés
- abúzusok, devianciák (káros szokás, szenvedély) megelőzésére nevelés
- érzelmi nevelés

Szociálhigiénés nevelés

- kedvező társas miliő
- kommunikációs nevelés
- családi életre nevelés
- az iskola, mint munkahely pszichoklímájának alakítása
- szerepfeszültségek felismerése, feloldása
- a stressz- és feszültségoldás metódusai
- társadalmi izolációk megelőzése, közéletiségre nevelés
- egészségpropaganda

Alapvető célunk: az egészségmegőrzés elemi feltételeinek megismertetése és betartatása.

Célok	Feladatok	Kritériumok
A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása.	- A három kondicionális alapképesség (erő, gyorsaság, állóképesség), a koordinációs képességek (egyensúly, térérzékelés, reakciógyorsaság, ritmusérzék, hajlékonyság) fejlesztése. - A sportjáték komplex szerepének kihasználása. - Mindennapos testmozgás gyakorlati alkalmazása (heti 5 testnevelés óra + min. 2 alkalommal játékos testmozgás egyéb foglalkozásokon). - Komplex intézményi mozgásprogram tanévre aktualizált feladattervének kialakítása és megvalósítása.	A kondicionális és koordinációs alapképességek az életkornak megfelelő szinten legyenek (Eurofit-mérés). Az aktív, mozgásos tevékenységek az iskolai élet minden területét fogják át.
Az egészséges „fair–play” uralta versenyszellem kialakítása. Az egészséghez és az egészséges környezethez való igény kialakítása.	- A céllal szorosan összefüggő felnőtt életben nélkülözhetetlen pozitív tulajdonságok (küzdeni tudás, alázatosság, hazaszeretet, kitartás, büszkeség, önismeret, önuralom) fejlesztése. - A közösségbeli „én-szerep” felismerése. - Megtanítani, bizonyítani, hogy alapvető értékünk az egészség. - Kialakítani, hogy az egészség egy sokténye zős fogalom.	A tanulók: - vegyenek részt aktívan a különböző iskolai, kerületi sport-, illetve tanulmányi versenyeken, diákolimpiákon; - alakítsanak ki közös érdeklődésen alapuló, tartalmas baráti kapcsolatokat.

	- Az egészség megvédésére, megőrzésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető, de tudományos ismeretek átadása. - Annak tudatosítása a tanulókban, hogy az élethossziglani öntevékeny testedzés, az önálló sportolás és a motoros önkifejezés fontos eszköze a személyiség fejlesztésének és a lelki egészség megőrzésének. - Tudatmódosító szerekkel kapcsolatos prevenció. - Az egészségmegóvó alternatívák terjesztése, gyógynövények, természetgyógyászat. - A saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulókban az egészségtudatos, az egészség-megőrzést preferáló magatartás fontos része. - A helyes napirend kialakítása. - A környezetszennyezés, mint egészségkárosító tevékenységforma vázolása. - Az egészséges életmód-tréningek beépítése az iskolai programokba (sport- és egészségnapok).	A tanulók: - ismerjék az egészséges táplálkozás aktuális alapelveit; - legyenek igényesek a személyes higiéniát illetően; - ismerjék és alkalmazzák az egészség megóvásának lehetőségeit és alternatíváit; - legyen tudatos stratégiájuk egészségük megőrzésére.

	- A „természet-iskola” tevékenységek megszervezése és megtartása (tanulmányi kirándulások, erdei iskolák, séták).	
Önismeret, önuralom, a társadalmi normák szerinti viselkedés és pozitív gondolkodás kialakítása	- Értékorientáció, személyes példamutatás, azaz a tanári magatartás legyen modell értékű. - Tolerancia és empátia fejlesztése. - A kapcsolatok, problémák konfliktusmentes megoldására való igény kialakítása, fejlesztése. - A stressz- és feszültségoldás alapvető fontossága az interperszonális kapcsolatok kezelésében.	A tanulók: - iskolai életükben nyilvánuljon meg a felnőttek és társak tisztelete; - ismerjék fel a jó és rossz tulajdonságokat; - legyenek fogékonyak a tanárok által nyújtott modellekre; - tudjanak könnyen és vidáman alkalmazkodni a változó élethelyzetekhez.
A biztonságos életvezetés elsajátítása	- A fejlett technikai eszközök szakszerű és biztonságos használatának bemutatása, megtanítása. - Rávilágítás a lehetséges veszélyforrásokra. - Annak tudatosítása, hogy az egészségtudatos magatartásra	A tanulók: - ismerjék a KRESZ, az elsősegélynyújtás és munkavédelem reájuk vonatkozó szabályait és alapelveit.

	- szocializálásnak szerves része a lelki egészség erősítése és fejlesztése, a szükséges prevenciós folyamatok és tevékenységek kialakítása. - A KRESZ, munkavédelem, elsősegélynyújtás elsajátíttatása, ilyen jellegű és témájú vetélkedők szervezése.	

Az egészségnevelés várható eredményei

- A család szerepének megértése.
- A helyes viselkedés szabályainak elsajátítása, a felnőttek és a társak tisztelete.
- A jó és a rossz tulajdonságok felismerése, önismeret és az önuralom kialakítása.
- A közösségben az „én-szerep” felismerése, a tolerancia, empátia és pozitív gondolkodás kialakítása.
- A jó emberi és baráti kapcsolatok kialakítására és a problémák konfliktusmentes megoldására való, igény megteremtése.
- Az egészségmegőrzés alapvető feltételeinek ismerete a helyes napirend kialakítása
- Az egészséges táplálkozás aktuális elveinek ismerete.
- A biztonságos közlekedés és elsősegélynyújtás alapelveinek elsajátítása.
- A káros szenvedélyek negatív hatásainak felismerése.
- A testi higiénia iránti igény kialakítása.
- A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása.
- Az egészséges életkörnyezetre való igény: tudni azt, mit tehet az ember szűkebb és tágabb környezetéért.

- A környezet egészségre káros hatásainak ismerete.
- Az egészségért és az egészséges környezetért folyó törekvésekben (egészség- és környezetvédelem) való aktív részvétel igényének kialakítása.
- Az egészségtudatos, fizikailag aktív – egészségmegőrzésre épülő – motoros tevékenységekben rejlő személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.
- A stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.

5. Helyi egészségfejlesztési program [5]

- Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
- A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
- Az iskolai napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40 %-a erejéig a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
- Az egyéb foglalkozásokon nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör, Magyar Diáksport Napja, Diákolimpiákon való részvétel, Kézmosás világnapja stb.).
- Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel (helyi birkózószövetség, atlétikai szövetség, labdarúgó szövetség) továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
- A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
- A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.
- Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönfélébb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.

[5] EMMI Rend. 128. § (5)

- A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.
- A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

6. A környezeti neveléssel összefüggő feladatok

A környezeti nevelés olyan pedagógiai folyamat, amely a társadalom fejlődése és a természet fenntarthatósága céljából elősegíti és erősíti az emberek környezettudatos magatartását, életvitelét.

A környezeti nevelés átfogja a személyiség kognitív és nem kognitív tartományait, alakítja az érzelmi viszonyulásokat, értékrendet, megismerési, cselekvési és döntési képességeket fejleszt, az embert képessé teszi az együttműködésre, altruizmusra (önzetlenségre) és életvitelének tudatos hangolására, beleértve az önkorlátozást is.

Kiemelt stratégiai céljaink

- Természetismereti, természetvédelmi, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása.
- A természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megóvásának céljaival összhangban.
- Globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása. A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése.
- Helyi környezeti, természeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák fejlesztése.
- Saját környezetünkkel kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.
- A tanulók lakóhelye közelében található természeti értékek megismertetése.
- A természet szeretetére nevelés, közvetlen élmény kialakítása a természettel.
- Globális és a helyi környezeti problémákkal kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.
- A természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése.
- A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés.
- A kertészkedés, kertészeti munkák megismertetése, örömének megmutatása.
- A kerékpáros közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése.

- Városunk helytörténeti, építészeti értékeinek megismertetése.

Módszerek, tanulásszervezési formák:

- A tanítási órák klasszikus módszerei.
- Kooperatív tanulási technikák.
- Tanítási órán kívüli környezetben megvalósuló egyéni, páros és csoportos tevékenységformák

A környezeti nevelés színterei

- Tanítási órák.
- Egyéb foglalkozások, iskolai foglalkozások szabadidő-szegmense, valamint a napközis és tanulószobai foglalkozások.
- Erdei iskolák, tanulmányi kirándulások, táborok.
- Iskolai-, megyei-, országos versenyek.
- Projektnapok iskolán kívüli helyszínei.

Környezeti nevelés a tanórákon

A környezeti nevelés átfogja az alsó tagozatos foglalkozások teljes körét, valamennyi tantárgy ismeretanyagába beépítve, integrált módon. Az első és második osztályban inkább az érzelmi beállítódás alakítása, a természettel, a környezettel való ismerkedés és "környezetbarát" szokások formálása a fő cél, később fokozatosan alakul ki a tudatosság és elkötelezettség szintje.

Felső tagozaton a környezeti nevelés alapvető pillérei a **természettudományi tantárgyak**: *biológia-egészségtan, földrajz, fizika, kémia, matematika*. E tantárgyak tanulása során szerzi meg a tanuló a természetre vonatkozó ismeretek, összefüggések, kölcsönhatások sokaságát.

Védeni, szeretni csak azt lehet, amit ismerünk. Környezetünk élővilágának ismerete nemcsak tananyag, hanem a szemléletformálás nagyon fontos eszköze is.

A **társadalomtudományi tantárgyak** feladata, hogy a társadalomszerveződés, valamint az emberi viselkedés és kultúra irányából közelítse meg a kérdést. A környezeti válság megoldása nem képzelhető el a jelenlegi társadalmi-kulturális viszonyok pozitív irányú formálása nélkül. A korábbi döntések elemzése segíti a jelenben való eligazodást, növeli a jövő iránti felelősséget. Ezek a tárgyak útmutatást adnak a környezeti gondok felismeréséhez és megoldásához, a közügyekben való részvételhez.

A **humán tantárgyi** oktatás feladatai közé tartozik az is, hogy bemutassák a fogyasztói modell helyett javasolt utakat, a környezeti válság kezeléséhez és megoldásához szükséges világképet, erkölcsi értékrendet, valamint a rendelkezésre álló gazdasági és jogi eszközöket.

A technika, életvitel és gyakorlat (1-8. évfolyam) **tantárgy** nagy lehetősége, hogy gyakorlati szempontból elemezze a környezetbarát létformát, és követendő, helyes példákat keressen és mutasson be.

A **művészeti tantárgyak** alkalmasak a kérdéskör érzelmi megközelítésére, a természet és az ember alkotta környezet szépségeinek művészi bemutatására. E tárgyak hatásosan fel tudják hívni a figyelmet az értékvesztésre, az uniformizálódásra, kulturális örökségünk megőrzésének fontosságára.

A **test- és egészségnevelési tantárgyak** a környezet és az egészség szoros kapcsolatának megértetésével, és az igények kialakításával tehetik a legtöbbet.

Környezeti nevelés az egyéb foglalkozásokon, kiemelten a napközis és tanulószobai foglalkozásokat.

Az egyéb foglalkozásokon a nevelési-oktatási tartalomhoz igazodóan a környezettudatos magatartásra nevelés a tantárgyhoz illetve műveltségi területhez kapcsolódó tartalmi struktúra része. Minden szabadidőben töltött pedagógiai tartalmú foglalkozás döntő arányban magába

foglalja – a foglalkozás tematikai jellegétől függően – mind a környezet és a természet megismerésének és védelmének témáját, mind az egészségnevelés preferált céljait. Jellegéből fakadóan elsősorban a szakkörök esetén teljesedhet ki a gyakorlatban is e nevelési tartalom.

A napközis és tanulószobai foglalkozások természetes része a környezettudatos magatartásra nevelés.

Környezeti nevelés tanulmányi kirándulások, erdei iskolában

A környezeti nevelés egyik hatékony módszere a tantárgyi időben szervezett terepi program, a tanulmányi kirándulások és az erdei iskola szervezése, mely a helyi tantervi célok megvalósulását szolgálja azzal, hogy a valóságos környezet megismerésére, értékeinek befogadására, a problémák értelmezésére támaszkodik. A programokon az érzéki-megismerő tanulás, a cselekvő-felfedező magatartás dominál. Ösztönzi a kollektív és egyéni érdeklődés kialakulását. A szabadidő megszervezése, az önkiszolgálás, a tanulási helyzeteken kívüli csoportos tevékenységek és együttesen megélt élmények képezik fontos előnyeit. Jelentős személyiség- és közösségfejlesztő hatású.

A kirándulások, erdei iskolák időpontját éves munkatervünkben előre meghatározzuk.

A környezeti nevelés tantárgyközi keretek közt

A környezeti nevelés szempontjából kiemelt jelentősége van a szabadidős tevékenységeknek. A szabadabb keretek nagyobb teret engednek a többirányú pedagógiai módszerek alkalmazásához.

Területei:

- Környezetvédelmi, környezetszépítő pályázatok.
- Helyismereti és helytörténeti foglalkozások, szakkörök, versenyek.
- Hagyományőrző programok.
- Táborok.

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
1. Környezettudatos magatartás elősegítése	Tudatformálás ismeretekkel, élményekkel. Természetes anyagokkal való ismerkedés.	Papírmerítés.	A környezettudatos gondolkodás alapjainak az elsajátítása.
	Természeti tárgyak, dolgok, jelenségek észlelése, megfigyelése, vizsgálata.	Cserepes növények gondozása (öntözés, tápoldatozás, átültetés), az iskola környékén lévő fák, bokrok ültetése, megfigyelése, örökbefogadása, ápolása.	Igény kialakítása az esztétikus zöld környezetre.
	A természeti környezet időbeli, térbeli, működésbeli változásainak érzékelése, helyi, térségi, globális szinten.	Vízminőség-vizsgálat. Zaj- és levegőszennyez és mérése az iskola településén.	A káros környezeti hatások tudatosítása.

	A földrajzi táj és a földrajzi környezet alakulásának adott szintű értelmezése.	A geológiai tanösvények bejárása, a terület botanikai, zoológiai értékeinek megismerése.	Ismerkedés a környék természeti kincseivel.
	A környezeti problémák természettudományos megközelítésű értelmezése.	Az erdőlátogatás szabályainak ismerete. A veszélyes hulladékok megismerése, kezelésük szabályai.	A szelektív hulladékgyűjtés gyakorlatosítása elméletben, lehetőség szerint gyakorlatban is.
	Környezeti hatások és történések közötti kapcsolat meglátása.		Ok-okozati összefüggések felismerése.
	A környezet egészségünkre gyakorolt hatásainak ismerete.	A levegőt szennyező források és a szennyeződés következményeinek vizsgálata.	
	„E” számok, élelmiszer adalékanyagok megismerése.	Mi van a Colában? – élelmiszerek vizsgálata.	Az egészséges táplálkozás megalapozása.

	A természetes és környezetbarát anyagok felhasználása. Az újrahasznosítás fogalmának, hasznának ismerete.	Papírgyűjtés, szelektív hulladékgyűjtés, veszélyes hulladékgyűjtők az iskola településén.	Környezetbarát anyagok megismerése.
	Az energia és az anyagtakarékosság fontosságának ismerete.	Az áram és víztakarékosság lehetőségeinek vizsgálata otthon és az iskolában.	Energiatakarékos-sági ismeretek szerzése.
	Hulladékmentességre törekvő szemlélet kialakítása.	Környezetbarát vásárlás.	Környezetbarát csomagolási ismeretek.
	A „Zöld Napok”, azaz a fontosabb környezet- és természetvédelmi jeles napok ismerete.	Megemlékezés a legfontosabb „Zöld Napokról” hagyományos formában (pl. Föld Napja) illetve projekt- módszerrel (pl. a Víz Világnapja).	A környezetvédelmi napok tartalmának jelentősége.

2. 2. A környezetért felelős egészségorientált életvitel elősegítése	Felelős állampolgári szerepekre való felkészítés. Környezetszennyezés elhárítása, környezeti problémák felismerése.	Az Alaptörvény környezet védelméről szóló cikkeinek értelmezése. Helyi viszonyoknak megfelelő környezeti probléma kiválasztása, helyi környezeti gondok megismerése, pályázatokon való részvétellel.	A közvetlen környezet problémáinak felismerése.
	Praktikus környezetvédelmi ismeretek szerzése, a háztartás környezetbarát működtetése.	„Zöldköznapi praktikák” megismerése lépésről lépésre.	Háztartási praktikák megismerése.
	Felelős állampolgári magatartás kialakítása. Tudatos egészségmegőrzési viselkedés. A szűrővizsgálatok fontosságának ismerete.	Kerületi és iskolai egészség- és sportnapok szervezése. A komplex intézményi mozgásprogramban szereplő feladatok megvalósítása.	Az egészségmegőrzés alapjainak a kialakítása.

	Állóképesség fejlesztése. Helyes életviteli szokások kialakítása. Szabad percek, órák felhasználása. Káros környezeti hatások elkerülésének, kivédésének technikái.	Túrák, hétvégi kirándulások, erdei iskolák. A televíziózás káros hatásainak vizsgálata. Mibe ne csomagoljuk uzsonnánkat?	Helyes napirend, életviteli szokások megismerése és alkalmazása.
3. Környezettudatos értékrend, „ökológiai morál” kialakítása	Érzelmi viszonyulások alakítása, képessé tenni az egyént a másokkal való együttműködésre. Az élet tiszteletére való nevelés. Az állatok iránti felelősség kialakítása, az állattartás etikája.	Madáretető, madárkalács készítése. Madáretetés novembertől február végéig. Állatsimogató	A tudatos kisállat- védelem kialakítása.
	Megélhető vagy elképzelhető élethelyzetek teremtése.	Látogatás a Fővárosi Növény- és Állatkertben.	Az állatok életközeli megismerése.

	Gondolatok befogadására és kifejezésére való nyitottság és képesség fejlesztése. A környezet esztétikai felismerése iránti igény kialakítása. Az együttes cselekvésekhez szükséges sajátos kommunikáció fejlesztése. Családi szerepek.	Helyzetgyakorlatok, tanórai és tanórán kívüli tevékenységek. Az iskola esztétikai képének közös kialakítása. Erdei iskola, tanulmányi kirándulások, projektnapok, iskola szintű programok közös megvalósítása.	Szerepjátékok által a különböző élethelyzetek megismerése.

A környezeti nevelés piramisa:

- értékrend ökológiai morál
- magatartásmód, életvitel
- attitűdök, érzelmi vonatkozások
- ismeret, tapasztalat, vélemény, nézet

Zöld Napok tervezett időpontjai:

- Március 22. A Víz Világnapja
- Április 22. A Föld Napja
- Május 10. Madarak és Fák Napja
- Október 4. Az Állatok Világnapja

Az iskolai környezet kialakításában és az iskola működtetésében rejlő környezeti nevelési lehetőségek

Iskolánk külső, belső megjelenésének tükröznie kell azt a szemléletet, hogy mindenki fontosnak tartja a környezet állapotának milyenségét, az egészséges, esztétikus környezet biztosítását a hatékony munkavégzéshez. Nem sokat ér a szavakban átadott tudás, ha az iskola egész működése, a dolgozóinak személyes példája ellentmond annak.

Ehhez mindenkinek – pedagógusoknak, technikai munkatársaknak egyaránt – tevékenyen hozzá kell járulnia a saját munkaterületén, tevékenysége során.

Iskolánk arculatának fontos eleme a településünk lakói felé való nyitottság, törekvés arra, hogy a lakosság egy szélesebb rétege számára szabadidős és kulturális tevékenységek színtere lehessen. Ez a nyitottság viszont – egyesek ellenőrizhetetlen romboló magatartása miatt – sok előnye és lehetőségei mellett jelentős elmaradást eredményezett néhány olyan fejlesztési területen, mint például az iskola külső környezetének parkosítása, a kényelmes, kulturált pihenést szolgáló eszközökkel való felszerelése. Ezen a területen rengeteg tennivalónk van.

Az iskola belső környezete

Az iskolai környezet természet közelivé formálásához az osztályteremben szobanövények gondozásával, akvárium és terrárium berendezésével járulhatunk hozzá. Az élőlények természetes közegükben való megfigyelése hasznos tapasztalatokat nyújt, igényességre nevel, hozzászoktatja a tanulókat a növényekkel való gondoskodáshoz, s egyúttal a közvetlen környezetet is emberibbé teszi.

Általánossá kell, hogy váljon iskolánkban a környezetbarát termékek használata a papírhasználattól az írószereken át a takarításig, tanórákon, tanórákon kívül és az irodákban egyaránt.

A tantermek dekorálásához lehetőség szerint természetes alapanyagokat használjunk: színes karton, fa, textil, parafa. Kerüljük az egészségkárosító adalékokat tartalmazó termékeket (oldószeres ragasztó, alkoholos filc). Műanyagokat csak indokolt esetben alkalmazzunk. A dekoráció legyen tartós, máskor is felhasználható.

A környezetismeret és a természetismeret órák eszközigényesek. Fontos, hogy milyen tárgyi felszereltségre építhetünk: szemléltetőeszközök, tablók, poszterek, képgyűjtemények, képi, vizuális információk. Ezek beszerzése, újítása folyamatos.

Nyitott, a nagyközönség számára is látogatható környezetvédelmi és természeti értékeket bemutató kiállításokat rendezünk a reál projektnapok keretében.

Kommunikáció: faliújság, iskolarádió

Tanulóink és természetesen a szülők, a pedagógusok figyelemfelkeltését, tájékoztatását biztosítja a faliújság és az iskolarádió. Így tudunk szóban, írásban, fotókon hírt adni az iskolánkban zajló eseményekről.

A környezeti nevelés olyan értékek felismerésének és fogalmak elsajátításának a folyamata, amelyek segítenek az ember és környezete kapcsolatának megértésében. A természetben lévő egység, interakciók, ok-okozati összefüggések megértéséhez és értékeléséhez szükséges készségek és képességek kifejlesztésében meghatározó szerepet játszik az általános iskola úgy a tanórai, mint a tanórán kívüli programok, foglalkozások keretén belül.

A környezeti nevelés során előkészítjük gyermekeinket a majdani környezet minőségét érintő döntéshozatalra; személyiségformálást valósítunk meg és egy széles értelemben vett viselkedésmód kialakítására nyílik lehetőség. A környezeti nevelés során az oktatási intézmények hatást gyakorolhatnak a gyermekeket nevelő családokra is – a gyermekek környezettudatos magatartást közvetíthetnek szüleik, nagyszüleik felé.

Az egészség- és környezeti nevelés megköveteli:

- tevékenységeink rendszerszemléletű áttekintését és megszervezését
- komplex, egymásra épülő tevékenységekből álló tevékenységkör kialakítását az egész iskolára nézve
- a foglalkozások korosztályoknak megfelelő szervezését
- a folyamatos fejlődés lehetőségeinek kidolgozását

- feltételezi és megköveteli a tantestület együttgondolkodását, egységes értékrend szerinti haladását és együttműködését

Célok, alapelvek:

A külső természeti környezethez való viszony alakítása.

Természetismereti, természetvédelmi, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása.

Globális- és helyi környezeti, természeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése.

A természet szeretetére nevelés, a gyermekek természettel való közvetlen élményekhez juttatása.

Az Ócsához tartozó tájvédelmi körzet megismerése, értékeinek tisztelete.

A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés. Saját környezetünkkel kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.

Városunk helytörténeti, építészeti értékeinek megismertetése.

A belső természeti környezet alakítása – testünk, egészségünk; életviteli szokások megalapozása és gyakorlása. A belső személyes világ alakítása – önértékelésünk, énképünk és a konfliktusaink okozta feszültségek.

A gyermekek hosszú éveket töltenek az iskolában. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat.

- az egészség, mint alapvető emberi érték
- mindennapi munkavégzés során az egészség fontos erőforrás
- az egészségfejlesztés a társadalom és egyén közös feladata

Az egészség fogalma:

A WHO meghatározása – Az egészség nemcsak a betegség-, illetve fogyaték nélküliséget jelenti, hanem a teljes testi, szellemi és szociális jólét állapotát

Az egészség fogalmának egészségnevelési megközelítése:

- az egészséget pozitív, cselekvő, aktív oldalról közelíti meg
- testi jólét, a szellemi épség és az egészséges lelkivilág összhangját hirdeti
- társadalomba, a közösségbe való beilleszkedés, elhelyezkedés meghatározója
- a harmonikus személyiségfejlődés lényeges alapja

Az egészségnevelés céljai:

- elősegíteni a gyermek felelősségvállalását
- biztatni a gyermeket az egészséges életmódra
- lehetőségeket adni, hogy a gyermek bizonyíthassa fizikai, lelki, szociális erejét
- elősegíteni az önismeretet és az önbecsülést
- fejleszteni a döntési képességet
- kialakítani a nemi szerepeket
- fejleszteni a szellemi, etikai, erkölcsi értékeiket
- kialakítani a társadalom iránti felelősséget

Az egészségneveléssel összefüggő feladatok:

- egészséges táplálkozás
- mindennapos testnevelés, testmozgás
- testi és lelki egészség fejlesztése, viselkedési függőségek, szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése
- bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése
- baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás
- személyi higiéné

A fenti célok megvalósításának színterei, lehetőségei:

Tanítási órák keretén belül (az 1-8. évfolyamok során a gyermekek ismereteinek megfelelő információk átadása – bármely tanóra lehetőséget nyújt az egészséges- és környezettudatos életmódra való nevelésre).

Az egészséges életmód kialakításában igen jelentős szerepe van a nevelőnek. Az általános műveltség mellett meghatározó nevelési feladat az egészség- és környezet megvédéséhez szükséges legfontosabb ismeretek elsajátíttatása, melyek tanulóink szokásaivá, énjük részévé válnak. (Ezek a szokások felnőttkorban már nem igazán változtathatók) Egészségesen élni csak egészséges környezetben lehet, a környezetvédelem tehát szerves része az egészségvédelemnek. Az önismeret, a saját világunkban való eligazodás pedig alapeleme mind a környezeti nevelésnek, mind az egészséges életmódnak.

A humán tárgyak jelentősen hozzájárulnak a *kommunikációs készség* fejlődéséhez, formálják mind a szóbeli, mind az írásbeli megnyilvánulásokat. Kommunikáció nélkül pedig nincs problémamegoldás, így környezeti nevelés sem.

A természettudományos tárgyak legfőbb hivatása a természet megismerése, a jelenségek közötti ok-okozati összefüggések érzékeltetése, az ismeretek rendszerezése. Jelentős mértékben hozzájárul az érzelmi alapkő letételéhez, a természet megszerettetéséhez, mely nélkül nincsen környezetvédelem.

Az egészség- és környezeti nevelés céljainak elérésében tanórai keretek között kiemelt helyet foglalnak el 1-4. évfolyamokon az olvasás-, természetismeret, valamint testnevelés órák, de a témakörhöz minden tantárgynak vannak kapcsolódási pontjai.

A fő feladat a gyermekek érzelmi elkötelezettségének kialakítása az egészséges életmód, valamint a tudatos környezetvédelem irányába. Ekkor a gyermekek kevésbé értik, mint érzik ezen értékek fontosságát.

A felső tagozat lehetőségei tágulnak, az alsóban kialakított érzelmi elkötelezettséget az egyre bővülő ismeretek segítsége révén tudatossággal is kiegészítjük.

Az 5-8. évfolyamokban kiemelt szerepet kapnak a természettudományok – természetismeret, biológia, fizika, kémia, földrajz, technika- és életvitel, valamint az etika és osztályfőnöki órák. Az idegennyelv-tanítás meglepően sok ponton kapcsolódik e kiemelt nevelési területekhez, hiszen az e témába vágó szövegek, újságcikkek fordításra, feldolgozásra

alkalmasak lehetnek. A fenti célok tanórákon való megvalósítása szükségessé teszi a helyi tanterv e szempontból egységes, évfolyamokra épülő kidolgozását is.

Tanórán kívüli foglalkozások – szakköri tevékenység (Kis Zöldek, sportszakkörök), tanulmányi kirándulások a környéken és távolabbi helyekre, erdei iskolák szervezése, nyári táboroztatás (iskolanyitogató tábor). Így a gyerekek közvetlenül megtapasztalhatják az élő környezet szépségét, megismerhetik egy adott terület tárgyi értékeit, hagyományait. Ez a környezeti nevelés leghitelesebb módja.

Az intézmény által szervezett nyári táborok kizárólag június és augusztus utolsó két hete lehet, minden egyéb, más által szervezett tábor önköltséges formában valósulhat meg.

Szükségszerűek a prevenciós- és ismertterjesztő előadások, interaktív programok szervezése.

Együttműködés fenntartása a Tájházzal (népi hagyományaink, népszokásaink megismertetése, jeles napok megünneplése, természetes anyagok iránti szeretet és tisztelet kialakítása), valamint az Ócsai Tájvédelmi Körzettel, mely a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága alá tartozik.

A természet-, a rendszeres testmozgás-, valamint az egymás iránti szeretet és tisztelet kialakítása az egészség- és környezeti nevelés legfőbb feladata.

Könnyű és nehézdrogok prevenciója az iskolarendőri szolgálat segítségével. (felsőbb évfolyamokon)

A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel (a feladatoknak megfelelően)

- táplálkozás
- alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás és energiaital káros hatásai a szervezetre
- családi és kortárskapcsolatok
- környezet védelme
- aktív életmód, a sport
- a személyes higiénia

- elsősegély-nyújtás alapismeretei
- szexuális fejlődés területén

Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:
- testnevelés órák
- iskolai sportkör foglalkozásai
- tömegsport foglalkozások
- úszásoktatás
- játékfoglalkozás a napköziben
- néptánc szakkör
- a helyi tantervben szereplő biológia, testnevelés, környezet, természetismeret, hit- és erkölcstan, egészségtan tantárgyak tananyagai

TANTÁRGY	TANANYAG
biológia	egészséges táplálkozás vitaminok
testnevelés	rendszeres testmozgás
környezet	környezeti ártalmak
természetismeret	szelektív hulladékgyűjtés
hit-és erkölcstan	lelki egészség
egészségtan	higiénia

- ötödik-nyolcadik évfolyamon azosztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó egészség és sportnap szervezése

- egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások megszervezése személyi és anyagi lehetőségek függvényében:

a) szakkörök (természetjáró)

b) évente osztályonként egy-egy gyalogtúra vagy kerékpártúra szervezése

c) évente egy alkalommal játékos vetélkedő alsóban és felsőben is az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatban.

- az iskola egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő), a Dabasi Rendőrkapitányság áldozatvédelmi és bűnmegelőzési osztálya, továbbá dietetikus segítségének igénybevétele

a) ötödik-nyolcadik évfolyamon osztályfőnöki órák tartása évente félévente egy alkalommal

b) szűrővizsgálatok megszervezésében

c) évente egy alkalommal az alsó és felső tagozaton előadás tartására

Az iskola alapvető feladata, hogy tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. E célból kell szaktárgyi ismereteket közvetíteni, gyermekeinket az egészséges, önmagával és környezetével harmóniában élő emberi életvitel kialakítására motiválni. Az életmód alakításánál is alapvetően fontos a pedagógus személyes példamutatása. Ennek megfelelően az egészséges- és környezettudatos életmód igen összetett, a tárgyi tudás és az életvitel harmonikus ötvözete.

Az egészséges életmód kialakítása és a környezeti nevelés elképzelhetetlen rendezett, esztétikus környezet nélkül.

Az iskola elkötelezi magát az egészséges, környezettudatos elvek alapján működő iskolabüfé megvalósítása mellett. Ez talán az egyik legnehezebben kivitelezhető feladat, mivel közvetlen üzleti érdekekkel ütközik, a fogyasztói igények változása hosszabb folyamat, a gyermekek táplálkozási szokásainak alakítása hosszú éveket vesz igénybe.

A büfé működésének néhány szempontja lehet: a büfében forgalmazott áruk feleljenek meg az egészséges táplálkozás követelményeinek, kerülendők a cukrozott termékek, a fémdobozos csomagolású és az eldobható csomagolású termékek. A tanulók találkozzanak

azzal a szemlélettel, hogy az egészségtelen táplálkozás rossz szokás, az eldobható csomagolástechnika anyag és energia pazarló, a jövő felélését jelenti.

Kommunikáció, faliújság, rádió

Tanulóink, a szülők, a pedagógusok figyelemfelkeltését, tájékoztatását biztosítja a környezetvédelmi faliújság, az iskolarádió, internetes honlapunk. Így tudunk szóban, írásban, fotókon hírt adni a városunkban, a régióban történő jelenségekről, folyamatokról, eseményekről, programjainkról.

Zöld könyvtár

Az iskolai könyvtárban külön polcokat jelölhetünk ki az egészségvédelmi- és környezeti témakörökkel foglalkozó könyveknek, videofilmeknek, CD-knek. Ezzel nem csak ezek használatát segítjük, hanem fölhívjuk a diákok figyelmét a téma fontosságára.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának céljai:

A tanulók

- ismerjék meg az elsősegély-nyújtás fogalmát
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat
- ismerjék fel a vészhelyzeteket
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit
- sajátítsák el a legalapvetőbb esősegély-nyújtási módokat
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük, az ezekkel kapcsolatos ismereteket

- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok:

- megvalósításának elősegítése érdekében az iskola kapcsolatokat épít ki az Országos Mentőszolgálattal, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel, az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével.
- tanulóink bekapcsolódnak az iskolán kívüli vetélkedőkbe.
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzéseken.

7. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok [6]

A tanulói személyiség-fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése.

[6] EMMI Rend.) 7. § (1) a) ad)

8. A pedagógusok helyi intézményi feladatai [7]

Vezetői utasításban előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.

- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát az igazgató által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- Heti teljes munkaidejének ötvenöt-hatvanöt százalékában tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, eseti helyettesítést lásson el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- Hivatali titkok megőrzése.
- Az előírt minősítések megszerzése.
- Az iskola céljainak képviselete a tanulók és a szülők előtt.
- A gondjaira bízott tanterem gondozása és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

A tanórán és tanórán kívüli nevelő-oktató munka, tanulásirányítás:

- Foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívülifoglalkozások éves tervének elkészítése. (tanmenetek, éves program)

[7] EMMI Rend.) 7. § (1) a) ae)

- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.

A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel a versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók felkészítése az iskolai és iskolán kívüli versenyekre.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- Korrepetálás, segítés, mentorálás.
- Felkészítés a javító vagy osztályozó vizsgára.
- Eredményes középiskolai felvétel elősegítése ezen tanulók körében.
- Gyermekvédelmi feladatok ellátása a gyermekvédelmi felelőssel.
- A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókkal kapcsolatos intézményi statisztikai adatgyűjtés (adattáblák kitöltése, vezetése)

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése.
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók szervezése, rendezése.

- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő programok szervezése.

Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.

Munkafegyelem, a munkához való viszony

- Munkaköri kötelességek teljesítése.
- Ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása a szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka.
- A formai követelmények, a határidők betartása.

Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető eszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső előadások, továbbképzések, bemutató órák szervezése, megtartása.

Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- A továbbképzésen tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.

Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása.
- Az iskolai alapítvány munkájának segítése.

- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Iskolai dekorációk készítése.

Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

Aktív részvétel a tantestület életében

- A pályakezdő, vagy újonnan iskolába kerülő nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényein.

Az iskola képviselete

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Részvétel ezeken a rendezvényeken.
- Tudósítások közreadása a város számára az iskola életéről.
- A város rendezvényein való részvétel.
- Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport szervezeteiben.

A vezetői feladatok ellátása

- Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

Alsó tagozatos osztályfőnök alapvető felelősségei és feladatai

Személyi tulajdonságok:

Pedagógiai elhivatottság, kiváló kapcsolatteremtő és konfliktus feloldó képesség, empátia, türelem, humorérzék, ötletesség, fantáziagazdagság, vezetői egyéniség, hivatásához méltó magatartás tanúsítása.

Alapvető felelősségek és feladatok:

- A tanulók személyiségfejlesztését a tanítás-tanulás folyamatában tervszerűen végzi. Feladata a gyerekeknek minél alaposabb megismerése, amit a tanulók folyamatos, tudatos megfigyelésével, változatos közös tevékenységek szervezésével, családlátogatások és különböző vizsgálatok segítségével érhet el.
- Fokozatosan szoktatja tanulóit az iskolai élet szabályainak betartására, megismerteti velük az iskola házirendjét.
- Törekszik arra, hogy tanulói nyugodt légkörben, türelmes, elfogadó környezetben fejlődjenek. A tanítónak meghatározó szerepe van a gyerekek tanuláshoz való viszonyának kialakításában. Feladata a tanulás megszerettetése, a szellemi erőfeszítésekben rejlő örömforrások felfedeztetése, a gyerekek spontán érdeklődésének fenntartása, fejlesztése.
- Felelős azért, hogy a gyerekek a tanulmányi foglalkozások szüneteiben egészséges körülmények között kikapcsolódhassanak, megfelelő időt töltsenek szabad levegőn való mozgással is.
- Felelős vezetője a rábízott csoportnak.
- Törekszik a tanulók személyiségének; család és szociális körülményeinek alapos megismerésére; a szülők az iskolával szembeni elvárásainak, a gyerekekkel kapcsolatos ambícióinak megismerésére. Az osztályfőnöki megbízatás első évében a tanulókat otthonukban lehetőség szerint meglátogatja, a későbbi évek során szükség szerint végez családlátogatásokat a szülőkkel történő előzetes egyeztetés alapján.
- Feltérképezi az osztály szociometriai jellemzőit, az osztályon belül uralkodó értékrendet.
- Együttműködik az osztályban tanító többi tanítóval, napközis nevelőkkel.

- Látogatja az osztálya azon tanítási óráit, ahol más pedagógus tanít, illetve tanítási órán kívüli foglalkozásait. Tapasztalatait, észrevételeit, az esetleges konfliktusokat az érintett nevelőkkel megbeszéli.
- Szükség esetén – a vezetés hozzájárulásával – az osztályban tanító pedagógusokat tanácskozásra hívja össze.
- A helyi tantervben meghatározott órakeretben osztályfőnöki órát tart. Ezeket használja fel az osztályban adódó problémák megoldására. Az osztályfőnöki órák témáit tanmenetben rögzíti.
- Segíti az iskolai DÖK munkáját, felkelti a tanulókban az iskolai közéleti tevékenység iránti érdeklődést. (ért: 4. oszt. oszt.fői.-re)
- Megismerteti tanítványaival a kulturált szórakozás és művelődés változatos formáit, hogy kifejlessze bennük a szabadidő tartalmas eltöltésének igényét.
- Hetesek és a választott felelősök megbízásával és munkájának ellenőrzésével biztosítja az osztályterem rendjének, tisztaságának, berendezési tárgyainak megőrzését.
- Tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat szervez a tanulók életkorának, igényeinek megfelelően. A tanítási órákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon különös gondot fordít a tanulók együttműködési készségének, önállóságának és öntevékenységének kialakítására.
- A közös iskolai tevékenység minden mozzanatában gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait.
- Gondoskodik a szociális segítségre szoruló, hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyerekek segítségéről. Ha szükségesnek látja, hatósági intézkedést is kezdeményez.
- Együttműködik az iskolában dolgozó gyermekvédelmi felelőssel.
- Ellátja a munkakörével kapcsolatos adminisztrációs tevékenységet: vezeti az osztálynaplót, a tanulók törzslapját, az osztályára vonatkozóan és adatokat szolgáltat a statisztika elkészítéséhez. Vezeti a tanulók tájékoztató füzetét, elkészíti az osztály órarendjét.

  Az iskolavezetés vagy a munkaközösség-vezető kérésére szociometriai, minőségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai és szaktárgyi felméréseket végez és összegez.

- Szoros kapcsolatot tart fenn a szülőkkel, őket, az osztályt, illetve az egyes gyerekeket érintő kérdésekről szükség szerint tájékoztatja.
- A munkatervben meghatározott időközönként szülői értekezletet, fogadóórát tart.
- Tájékoztatja a szülőket az iskola pedagógiai programjáról, házirendjéről, az iskolai értékelési rendszerről, az iskolában használatos taneszközökről.
- Segíti az SZKT munkáját, kapcsolatot tart az SZKT képviselőjével.
- Az iskolai ünnepélyek méltó magatartásához osztálya megfelelő felkészítésével járul hozzá. Figyel a megjelenésre, az ünneplő ruházatra, a gyerekek fegyelmezett magatartására, illetve figyelmet fordít a tanulók érzelmi ráhangolására.

Felső tagozatos osztályfőnök alapvető felelősségei és feladatai

Szükséges képességek:

Szervező és lényeglátó képesség, érzékenység a tanulói problémákra és terhelésre, objektív ítélőképesség.

Személyi tulajdonságok:

Pedagógiai elhivatottság, kiváló kapcsolatteremtő és konfliktus feloldó képesség, empátia, humorérzék, türelem, vezetői egyéniség. Hivatásához méltó magatartást tanúsít!

Feladatkör részletesen:

- Alaposan és sokoldalúan megismeri osztálya tanulóit (személyiségjegyeket, családi-szociális körülmények, szülői elvárások, tanulói ambíció).
- Feltérképezi az osztályközösség szociometriai jellemzőit, osztályon belüli értékrendet.
- Nevelői munkáját, a tanulók egyéni, differenciált személyiségfejlesztését a pedagógiai program alapján az osztályfőnöki tanmenetben tervezi.
- Alkalmat teremt az osztályközösségben a demokratikus közéleti szereplés gyakorlására, törekszik a munkamegosztásra. Segíti a DÖK (diákönkormányzat) törekvését, képviseletet.

- Kialakítja a reális önértékelés igényét, az életkornak megfelelő szituációkkal önállóságra és öntevékenységre nevel. Felelősök (hetesek, ügyeletesek) megbízásával és számonkérésével biztosítja az osztálytermek, a berendezési tárgyak megőrzését, a rendet, a tisztaságot.
- Együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel.
- Segíti a személyre szabott és sikeres pályaválasztást, továbbtanulási lehetőségekről tájékoztat.
- Önismereti gyakorlatokkal készíti fel tanulóit a társadalmi elvárásokra.
- Felkészíti a tanulókat az intézmény hagyományos rendezvényeire, ünnepélyeire, segíti a különféle szabadidős programok, kirándulások megszervezését és megvalósítását.
- Felkészíti tanulóit az udvarias és kulturált viselkedésre, fegyelmezett munkára, a rend és tisztaság fenntartására, a környezet védelmére, harmonikus társas kapcsolatokra.
- Tanácsokat ad a hatékony tanulási módszerek és a helyes időbeosztás elsajátításához.
- Kéthavonta, havonta értékeli az osztállyal együtt a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Segíti a folyamatos felzárkózást a szervező munkájával, tanácsaival.
- Támogatja a tehetséges tanulók képzését.
- Együttműködik az osztályban tanító pedagógusokkal, látogatja osztálya tanítási óráit, foglalkozásait, az észrevételeket megbeszéli az érintett nevelőkkel.
- Összehangolja a család és az iskola nevelését, a szülőkkel együttműködve megbízatása első évében a tanulókat otthonukban lehetőség szerint meglátogatja, majd szükség szerint végez családlátogatásokat, a szülőkkel történő előzetes egyeztetés alapján.
- A munkaterv szerint szülői értekezletet, fogadóórát tart, ahol megismerteti az iskola pedagógiai programját, a házirendet, nevelési elképzeléseit a szülői közösségeknek.
- Folyamatosan tájékoztatja a szülőket a gyerekek magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről, dicséretekről és elmarasztalásokról.
- Képviseli osztálya érdekeit a nevelőtestület előtt, minősíti tanítványai magatartását és szorgalmát.

- Havonta ellenőrzi az érdemjegyek beírását regisztrálja és összesíti a tanulók hiányzásait, figyelemmel kíséri az igazolásokat, a mulasztások valós okait.
- Vezeti az osztálynapló haladási részét, elvégzi az osztályfőnöki adminisztrációs teendőket, felel az osztálynapló és a törzslapok, más nyilvántartások szabályszerű és naprakész vezetéséért, valós statisztikai adatokat szolgáltat.
- Elvégzi a tanulók továbbtanulásával kapcsolatos adminisztratív teendőket; továbbtanulási lapjaikat szabályszerűen kitölti és továbbítja.
- Aktívan tevékenykedik az osztályfőnöki és a szakmai munkaközösségek munkájában, bemutató órát tarthat, felméréseket és elemzéseket végez.
- Jelen kell lennie minden iskolai szintű rendezvényen, ünnepségen.
- Kötelessége szakmai és pedagógiai tudásának gyarapítása.
- Minden pedagógus kötelessége a tanulók személyiségének nevelőtestülettel közösen kialakított pedagógiai koncepció mentén való fejlesztése, az iskolai értékrend következetes képviselete.
- Gondoskodik a diákok testi épségéről, erkölcsi védelmükről, óvja jogaikat, emberi méltóságukat.
- A pedagógiai értékrendje szerint neveli, fejleszti és irányítja a fiatalokat, tekintettel arra, hogy személyisége, modora, hangneme, megnyilvánulásai, munkafegyelme példa a tanulók előtt.
- Év végén az egész évi teljesítményt kell értékelni.
- A szülőt az osztályzatokról ellenőrző, E-ellenőrző útján értesíteni kell.
- A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókkal kapcsolatos intézményi statisztikai adatgyűjtés (adattáblák kitöltése, vezetése) kezelése kiemelt feladata.
- A Komplex Alapprogram keretében ÉA, TA, MA, DA, LA alprogrami foglalkozásokat tart, tanévre vonatkozóan a csoportjára szabott tematikus tervet és foglalkozásterv illusztrációkat készít.
- A Komplex Alapprogram keretében ”Te órád” foglalkozásokat tart, melyre elkészíti tanévre szóló tematikus tervét és foglalkozásterveket.

- A Komplex Alapprogram keretében aktívan részt vesz a pilot keretében megvalósuló mérésekben, műhelyfoglalkozásokon, konferenciákon, továbbképzéseken.
- A Komplex Alapprogram keretében szükség esetén mentorálja kollégáit, segíti a bevezetést, megvalósítást.

9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje [8]

A nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, egyéni képességeinek és fejlettségének, ismereteinek figyelembevétele, differenciálása. A tanítási folyamatban különféle egyéni módszereket és szervezeti formákat alkalmazunk.

Köznevelésről szóló törvény a gyermekeket két nagy csoportba sorolja

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek és tanulók

1. **Különleges bánásmódot igénylő**
    - Sajátos nevelésű igényű
    - Beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő
    - Kiemelten tehetséges

2. **Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű**

A köznevelésről szóló törvény a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók alatt azt a kört érti, amelybe tartozók sajátos tulajdonságuk, helyzetük, állapotuk miatt az átlagostól eltérő foglalkozást, figyelmet, speciális szakértelmet, eszközöket, felszereléseket igényelnek.

Sajátos nevelési igényű (SNI-s) gyermek, tanuló az, akinek neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság véleménye alapján gondoskodnia kell az iskolának. SNI-s tanulók a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi és beszédfogyatékos, továbbá több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, illetve az autizmus spektrum zavarral

[8] EMMI Rend.) 7. § (1) a) af)

vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a **32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként** kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.

Az Irányelvek figyelembevételével készített eltérő tanterv része az iskolai helyi tantervének.

Sajátos nevelési igényű tanuló joga, hogy **különleges bánásmód** keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

A sajátos nevelési igényű tanuló neveléséhez és oktatásához szükséges feltételek

- a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő végzettségű gyógypedagógus
- a neveléshez, oktatáshoz szükséges speciális tanterv, tankönyv és egyéb segédletek
- speciális gyógyászati és technikai eszközök
- képességfejlesztő játékok, eszközök
- számítógépek fejlesztő programokkal
- a sajátos nevelési igényű tanulók részére **kötelező egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásokat szervezni**

A tanuló annyi egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozáson vesz részt, amennyi a sajátos nevelési igényéből eredő hátránya csökkentéséhez szükséges. A heti időkeretet a **Köznevelésről szóló törvény 6. sz. melléklete** határozza meg.

Az osztályok heti időkeretén felül rendelkezésre áll heti tíz óra egyéni foglalkozás azoknak a tanulóknak, akik beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség, vagy sajátos nevelési igény, illetve súlyos betegség miatt egyéni munkarendben folytathatják tanulmányaikat.

A tanulót, ha az egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól és e helyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő.

A sajátos nevelési igényű tanulók tankötelezettsége eltérően alakul, a szakértői bizottság javaslata alapján a tankötelezettségüket a nyolcadik életévükben is megkezdhetik. Tankötelezettségük meghosszabbítható annak a tanítási évnek a végéig, amelyben a huszonharmadik életévüket betöltik. A tanuló attól az évtől kezdődően, amelyben a tizenhatodik életévét betölti, kizárólag felnőttoktatásban kezdhet új tanévet az általános iskolában. Sajátos nevelési igényű tanuló esetén azonban ez az idő két évvel meghosszabbodik.

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása, nevelése az iskolánkban integrált módon történik. Az integráció minden tanórán és tanórán kívüli foglalkozáson megvalósul és a tanulók szakvéleményük alapján **heti 2-3 rehabilitációs foglalkozáson vesznek részt.**

A kormányhivatal kötelezheti a szülőt, hogy gyermekével jelenjen meg a szakértői vizsgálaton, továbbá a szakértői vélemény alapján gyermekét a megfelelő nevelési-oktatási intézménybe írassa be. Ha a szülő kötelezettségének nem tesz eleget, a kormányhivatal a gyermek lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye szerinti illetékes gyermekjóléti szolgálatot értesíti. A szakértői vizsgálaton való részvétel érdekében szükséges utazás költségeit a társadalombiztosítás a szülőnek megtéríti.

A sajátos nevelési igényű tanuló szüleinek intézményválasztási joga korlátozottabb, mint a többi szülőé, mivel azok közül az intézmények közül választhat, amelyek rendelkeznek a sajátos nevelési igényhez szükséges szakmai, személyi és tárgyi feltételekkel.

Beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló az, aki a szakértői bizottság véleménye alapján az életkorához viszonyítva jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartás-szabályozási hiányosságokkal küzd és a közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített, vagy sajátos tendenciát mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- kapcsolat a helyi óvodával, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal
- fejlesztő foglalkozások, korrepetálások
- differenciált tanulás megszervezése
- egyéni foglalkozások
- iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek használata
- a tanulók szabadidejének szervezése: szakkör, sportkörök
- a szülőkkel való együttműködés, családlátogatás

A kiemelten tehetséges tanulók: az átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában lévő magas fokú kreativitással rendelkezők, akikben felkelthető a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

A tehetség, a képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- a tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, képesség-kibontakoztató felkészítés
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek:

- szoros kapcsolat a gyermekjóléti szolgálattal
- felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások
- a tanulók szociális helyzetének javítása

- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése, együttműködés a szülőkkel, családlátogatások
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók iskolai fejlesztésének elvei

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik az idegrendszer biológiai és/ vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó akadályozottságot, tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelési, oktatási szempontú jellemzői

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése eltérő.

Tanulási helyzetekben megfigyelhető:

- a téri tájékozódás
- a finommotorika
- a figyelemkoncentráció
- a bonyolultabb gondolkodási folyamatok
- a kommunikáció
- a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései.

A nevelésükhöz szükséges feltételek:

- a fogyatékosság típusának megfelelő gyógypedagógiai tanár, gyógypedagógus
- speciális tanterv, tankönyv és más segédletek
- szakszolgáltatások
- rehabilitáció, habilitáció

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

Alapfokú nevelés –oktatás szakasza

alsó tagozat: 1-4. évfolyam

A képességfejlesztésben hangsúlyos szerepük van a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek.

Az alsó tagozat első évfolyamán javasolt az egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időtartamot tervezni.

Nagy hangsúlyt kap a tanulási, magatartási és viselkedési szokások következetes kialakítása és megerősítése.

felső tagozat: 5-8. évfolyam

- hangsúlyosabbá válik az önálló tanulási tevékenység
- megismerési módszerek fejlesztése
- szemléletes képi gondolkodás
- differenciált manipulációs és képi szint

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

Az életben nélkülözhetetlen készségek megalapozása:

- együttérzés
- segítőkészség
- tisztelet
- kötelességtudat
- önfegyelem, mértéktartás
- A társadalmi beilleszkedésük elősegítése
- A tanári példamutatás fontossága

Nemzeti azonosságtudat, hazafias nevelés

Az emberiség és hazánk múltjának és jelenének megismertetésén keresztül képessé váljanak a társadalomban elfoglalható helyük reális felismerésére, a társadalmi színtereken való eligazodásra.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

- felkészítés a felnőtt életre
- közügyeink megismerése
- felkészítés az állampolgári jogok és kötelezettségek érvényesítésére

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

- megfelelő önismeret, önértékelés
- reális énkép
- belső kontroll erősítése, az önbizalom fejlesztése

A testi-lelki egészségre nevelés

- az egészséges és tudatos életmód kialakítása
- fizikai képzés, rendszeres testedzés
- káros szenvedélyek megelőzése

Családi életre nevelés

- kiemelt feladat az önálló életvezetésre való felkészítés
- a harmonikus családi minták és erkölcsi normák közvetítése
- felelős párkapcsolat kialakítására ösztönzés
- a családi élet konfliktusainak kezelési technikái

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

- másság elfogadása
- betegség, sérült és a fogyatékos emberek iránti együtt érző, segítő magatartás kialakítása

Fenntarthatóság, környezettudatosság

- A természeti környezet ápolása, gondozása mindennapi feladatként kell jelentkezzen

Pályaorientáció

- a munka világáról képet kell nyújtani
- segíteni kell pályájuk kiválasztásában, és az ehhez kívánatos képességeket szükséges fejleszteni (pályaorientációs nap tartása)

Gazdasági és pénzügyi nevelés

- ismeretszerzés a célszerű gazdálkodás
- a pénzhasználat
- a fogyasztás területén

Médiatudatosságra nevelés

- ismerje az ismeretszerzési, művelődési, önkifejező kapcsolatteremtési lehetőségeket
- tudatosuljon az ezekben lévő veszélyforrás

A tanulás tanítása

- fontos az egyénre szabott motiváció
- felkészítés a társadalmi integrációra
- sikeres belépés a munkaerőpiacra
- felkészítés az egész életen át tartó tanulásra

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók

Fogalma: az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé.

Az intézkedésnek három fő területe lehet:

Prevenció (megelőzés): olyan intézkedések sorolhatók a megelőzést szolgáló beavatkozások körébe, melyek célja, hogy még a probléma kialakulása előtt csökkentse a korai iskolaelhagyás kockázatát.

Intervenció (beavatkozás): a beavatkozó intézkedések a jelzőrendszer jelzéseire adott reakciókkal és célzott – egyéni, csoportos vagy intézményi szintű – támogatásokkal próbálják elkerülni a lemorzsolódást.

Kompenzáció (helyreállítás): a kompenzációs intézkedések célja, hogy az iskolarendszerbe visszavezetve, vagy alternatív tanulói útvonal biztosításával végzettséghez segítsék azokat a fiatalokat, akik az iskolarendszerű oktatást végzettség nélkül hagyták el - így segítve munkaerő-piaci, társadalmi integrációjukat.

Az egyes beavatkozások az alábbi célokat szolgálhatják:

1. Tanulmányi eredmény javítását célzó beavatkozás
2. tanulói motiváció növelésére irányuló beavatkozás
3. tanulói igazolatlan hiányzás csökkentésére irányuló beavatkozás
4. tanulói igazolt hiányzás csökkentésére irányuló beavatkozás
5. a tanuló szociális helyzetből eredő hátrányának kompenzálását célzó beavatkozás
6. a tanuló testi, lelki, mentális fejlesztése
7. befogadó, együttnevelést célzó oktatás-szervezési beavatkozások
8. a tanulási és magatartási nehézségeket kezelő beavatkozás
9. közösségfejlesztő, közösségépítő beavatkozás

Tanulói előrehaladást támogató tevékenységek

A beavatkozást alkalmazó szabályozásnak az egyén szintjén az a célja: a lemorzsolódás veszélyének kitett egyes diákok számára támogató-mechanizmusokat kínáljon, amelyeket az ilyen diákok egyedi szükségleteire lehet szabni.

- egyéni készség- és képességfejlesztés
- egyéni tanácsadás biztosítása (pl. iskolapszichológus, szociális munkás)
- a hiányzó alapkompetenciákat pótló, fejlesztő foglalkozások
- kulcskompetenciákat fejlesztő tanórai tevékenységek
- tanulásmódszertani támogatás tanórai foglalkozásokon /tanulásmódszertan 5. évfolyam/
- képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezése
- bevont szervezetek szakemberével együttműködésben támogatás nyújtása a veszélyeztett tanuló részére /családsegítő/
- önismereti, szociális készségeket fejlesztő foglalkozáson való részvétel biztosítása /osztályfőnöki és erkölcstanóra, iskolapszichológus/
- tanulást segítő szakember bevonása /fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus/
- a mindennapi életben való eligazodást segítő tevékenységek
- kapcsolat erősítése a törvényes képviseletet ellátó személlyel /szülő/gyám/
- tantárgyi előrehaladás támogatása személyre szabott pedagógiai módszerekkel
- életút-támogató pályaorientációs szolgáltatás / különböző munkahelyek megismerése, pályaválasztási tanácsadás/
- esetkonferencia szervezése /gyermekjóléti szolgálat, családsegítő, iskolapszichológus, szülők részvételével/ a tanuló előrehaladásának támogatása érdekében
- gyermekvédelmi jelzőrendszeren keresztül történő beavatkozás - veszélyeztetettség jelzése, külső támogató segítség /gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, szakszolgálat felé irányítás/
- mentorálás, patronálás biztosítása
- kortárssegítői támogatás/társaktól való tanulás biztosítása

- konfliktuskezelési módszerek megismertetése /iskolapszichológus/
- szabadidős, közösségfejlesztő foglalkozások szervezése
- szociális támogatás, segítség biztosítása, intézése/gyámügy, önkormányzat/

A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók ***iskolai kudarcainak csökkentésére*** irányuló stratégiák alkalmazása során a következő fontos elveket tartjuk szem előtt:

- legyenek egyértelmű, világos szabályok számukra
- a gyermekek képességeivel kapcsolatos elvárásaink legyenek reálisak
- pozitívan álljunk hozzá az eredményeikhez, hibáikat toleráljuk
- segítsünk azoknak a képességeknek, készségeknek felfedezésében, kibontakoztatásában, ahol sikereket érhetnek el. /sportolás, művészetek tánc, dráma, rajz, kézművesség, szabadidős programok/
- a pedagógus személye, viselkedése, életvitele követendő modell legyen számukra.
- hagyjuk, hogy az interakciós kapcsolatokban a gyermek adhasson, a bennük lévő pozitív energiákat mozgósítsuk
- finoman törjük át tiltakozásukat
- legyen sok dicséret és kevés dorgálás
- minden gyermek kapjon néha személyre szóló feladatot, amelynek elvégzését ellenőrizzük, értékeljük
- több tanítási órán kívüli időt kellene együtt tölteni velük

A beavatkozások kapcsán adatszolgáltatásra is sor kerül a jelző rendszerben. Ennek keretében a beavatkozásban érintettek számáról szükséges információt nyújtani a megszemélytelenített adatok alábbi rendszerezése szerint:

- tanuló
- pedagógus
- szülő, gondviselő

- egyéb szakember /családgondozó, iskolapszichológus, orvos/

Az iskola saját kezdeményezése alapján bevont támogató szakemberek szintén figyelemmel kísérhetik a tanuló előrehaladását, a lemorzsolódás megelőzésével összefüggő iskolai folyamatokat:

- családgondozó
- együttnevelést segítő pedagógus
- fejlesztő pedagógus
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős
- gyermek- és ifjúságvédelmi felügyelő
- gyermekorvos
- gyógypedagógiai asszisztens
- gyógypedagógus
- iskolapszichológus
- kortárs segítő
- logopédus
- nevelőszülői hálózat szakmai vezetője
- nevelőszülői tanácsadó
- gyermekvédelmi szakszolgálat munkatársa
- gyermekvédelmi gyám
- pedagógiai asszisztens
- pedagógus
- pszichológus
- szülő, gondviselő
- védőnő

A megvalósítás érdekében javasoljuk, hogy valamint a pedagógusok egyéni fogadóórája megjelenik az iskola honlapján. Az év eleji szülői értekezleteken a pedagógusok tájékoztatják a szülőket a lemorzsolódás veszélyeiről, a megelőzés lehetőségeiről, a beavatkozás szükségességéről és a helyreállítás módjairól hangsúlyozva a szülői felelősséget.

10. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje [9]

A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik.

A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet különböző területein, tanórán kívüli tevékenységek tervezésében, szervezésében.

- tanulmányi versenyek, vetélkedők
- sportélet
- túrák, kirándulások szervezése
- egyéb szabadidős programok szervezése
- a tanulók tájékoztatása (faliújság, honlap stb.)

A diákönkormányzat minden tevékenysége előtt kikéri az osztályközösség, az osztályfőnökök és az iskolavezetés véleményét.

Az iskolai éves munkatervének elkészítése előtt az igazgatónak ki kell kérni a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét.

Az osztályközösségek képviselőik által javaslatokkal élhetnek az iskola életéhez kapcsolódó különböző kérdésekben.

A jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt

1) [9] EMMI Rend.) 7. § (1) a) ag)

- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor
- a házirend elfogadása előtt
- a pedagógiai program elfogadása előtt.

A diákönkormányzatot az iskola vezetésével, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban a diákönkormányzat iskolai vezetőségének elnöke vagy a diákönkormányzatot segítő pedagógus képviseli.

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diák-önkormányzati ülésen
- osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselők, tisztségviselők útján – az iskola vezetőségéhez, az osztályfőnökükhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

11. Szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái [10]

Az igazgatóság és a nevelőtestület együttműködése

A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógusvezetők (helyettesek, munkaközösség-vezetők), illetve a választott képviselők útján valósul meg.

Az együttműködés fórumai:

- vezetőségi ülés
- kibővített iskolavezetés ülései
- értekezletek
- megbeszélések stb.

A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- Az iskola igazgatója legalább évente kétszer a szülői szervezet ülésén
- Az osztályfőnökök az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és pedagógusok együttműködését szolgáló fórumok

Szülői értekezlet

Feladata a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása és a szülők tájékoztatása:

[10] EMMI Rend.) 7. § (1) a) ah)

- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásokról
- a helyi tanterv követelményeiről
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról
- a gyermek tanulmányi előmeneteléről, magatartásáról
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről
- az iskolai és az osztályok céljairól, feladatairól, problémáiról

Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni haladásának megbeszélése, egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal.

Egyéni megbeszélés

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről, segítségnyújtás a gyermeknevelséhez, valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

Családlátogatás

Feladata a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, tanácsadás.

Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák menetét, tájékozódjon ezáltal is az iskola életéről, az osztályközösségről.

Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival, magatartásával összefüggő eseményekről, iskolai programokról.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt napok időpontjai az éves munkatervben kerülnek meghatározásra, a szülők írásbeli tájékoztatót kapnak, továbbá az iskolai honlapon is megjelenítésre kerül.

Szülőkkel történő elektronikus kapcsolattartás (e-Kréta)

A szülőkkel való elektronikus kapcsolattartást segíti, hogy a szülők hozzáférhetnek az elektronikus naplóhoz, megnézhetik saját gyermekük érdemjegyeit, osztályzatait, dicséreteit és elmarasztalásait, a mulasztásokat, a mulasztások igazolását, illetve a tanuló iskolai életéhez kapcsolódó különböző bejegyzéseket.

A digitális naplón keresztül üzeneteket, felhívásokat, kéréseket és értesítéseket küldhet az iskola a szülőknek. Ugyanakkor, a szülő is küldhet megkeresést az iskola vagy a pedagógusok felé.

A szülők kizárólag saját gyermekeik napló bejegyzéseihez kapnak hozzáférési jogot az internetes felület eléréséhez. Az első belépéshez szükséges azonosítót és jelszót az osztályfőnököktől személyesen vehetik át az intézményben, tanévkezdéskor.

Tanulók: A tanulók kizárólag saját napló bejegyzéseikhez kapnak hozzáférési jogot az internetes felületen keresztül. Az első belépéshez szükséges azonosítót és jelszót az osztályfőnököktől személyesen vehetik át az intézményben a tanévkezdés utáni héten.

A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőitől a fogadóórákon kaphatnak tájékoztatást.

Ezen kívül az iskola honlapján is megtalálhatóak, illetve a következő helyeken is megtekinthető:

- könyvtár
- iskolatitkárság

- nevelői szobák
- igazgatóhelyettesi iroda
- igazgatói iroda

Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatójának és vezetésének állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- Az intézmény fenntartója és működtetője: Monori Tankerületi Központ 2200 Monor, Petőfi Sándor u. 28.
- Bolyai János Gimnázium 2364 Ócsa, Falu Tamás u. 35.
- Monori Tankerületi Központhoz tartozó általános iskolák
- Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Gyáli Tagintézménye
- Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Budapest Városligeti Fasori Tagintézménye

Az eredményes nevelő és oktatómunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel:

- Az iskolát támogató „Ócsa - Halászy Károly Iskoláért” Alapítvány
- Egressy Gábor Szabadidőközpont 2364 Ócsa, Bajcsy-Zs. u. 46-48.
- Falu Tamás Könyvtár 2364 Ócsa, Falu T. u.
- Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat 2364 Ócsa, Bajcsy-Zs. u. 46-48.
- Ócsai Református Egyházközség 2364 Ócsa, Ady E. u. 2.
- Ócsai Római Katolikus Plébánia 2364 Ócsa, Bajcsy-Zs. u.
- Ócsai Baptista Gyülekezet 2364 Ócsa, Kiss E. u. 14.
- Nefelejcs Napközi Otthonos Központi Óvoda 2364 Ócsa, Dózsa tér 1.
- Hajnalcsillag Baptista Óvoda 2364 Ócsa, Damjanich utca 31

- Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Gyáli Tagintézménye 2360 Gyál, Rákóczi Ferencz utca 42 - 44
- Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Budapest Városligeti Fasori Tagintézménye
- Ócsa Város Önkormányzata 2364 Ócsa, Bajcsy-Zsilinszky út 2. 1068 Bp., Városligeti fasor 40

A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola vezetése rendszeres kapcsolatot tart fenn:

- a Központi Orvosi Rendelő 2364 Ócsa, Szabadság tér 4. illetékes egészségügyi dolgozóival
- Dr. Koszteleczky Mónika iskolaorvossal és az iskolavédőnővel, kiknek segítségével megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.

12. Tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti-, évfolyamonkénti követelményei [11]

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményei az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – szaktanárok állapítják meg.

[11] EMMI Rend.) 7. § (1) a) ai)

13. Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség határideje [12]

A tanuló joga, hogy a tanulmányi előmenetelét, tanulmányai értékelését megismerje, és érdemjegyeiről tájékoztatást kapjon havonta az e-naplón keresztül.

- A témazáró dolgozatokat a tanár köteles a tanév végéig (aug. 31.) megőrizni.
- A témazáró dolgozatot a szaktanár köteles 10 tanítási napon belül kijavítani., bemutatni a diákoknak és az érdemjegyet a Kréta naplóban rögzíteni.
- A röpdolgozatot hét tanítási napon belül ki kell javítani, bemutatni a diákoknak és az érdemjegyet a Kréta naplóban rögzíteni.
- Szóbeli felelet esetén a pedagógus köteles a szóbeli felelet érdemjegyét legkésőbb következő napig rögzíteni a Kréta naplóban.
- Az érdemjegyeket a tanulmányi rendszerben, az érdemjegy megszerzését követően 2 napon belül rögzíteni kell.

[12] EMMI Rend.) 7. § (1) a) aj)

14. Tanulmányok alatti vizsga követelményei, részei (írásbeli, szóbeli), értékelés szabályai [13]

Iskolánkban az alábbi tanulmányi alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga
- pótló vizsga
- javítóvizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a következő esetekben:

- a tanórai foglalkozáson való részvétel alól fel van mentve
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet
- ha a tanuló igazolatlanul 30 óránál többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet

Pótló vizsgát tehet a tanuló,

- ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad

[13] EMMI Rend. 65.§

- vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik, mielőtt a válaszadást befejezné

Javító vizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

Különbözeti vizsgát kell tennie annak a tanulónak, aki

- eddig másik – más tanterv szerint oktató – középiskolában tanult,
- külön kérelemre iskolánkban szeretné folytatni tanulmányait, és
- az adott tantárgya(ka)t eddig nem, vagy csak részben tanulta, vagy
- intézményen belül osztálytípust vagy csoportot vált.

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A vizsgázó pótló vizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Külföldről hazatért, illetve külföldi országból érkező tanulókra az alábbi szabályok vonatkoznak.

Külföldről hazatért diák esetén:

Ha egyéni tanrendben folytatja tovább tanulmányait, akkor osztályozó vizsgát kell szervezni és az osztályozó vizsga eredményétől függően kell besorolni az adott évfolyamra.

Ha a tanuló jogviszonya szünetel és hazatér különbözeti vizsgát kell tennie.

A külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

Külföldi országból érkező diák esetén:

Bemeneti mérést kell végezni, fel kell térképezni a tanuló tárgyi tudását és a mérésnek megfelelően kell besorolni az adott évfolyamra.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgát tenniük a tanulóknak:

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel közölni kell.

- osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább egy hónappal
- javítóvizsga esetén a tanév végén

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
Magyar nyelv	X	X	
Magyar irodalom	X	X	
Első élő idegen nyelv	X	X	
Matematika	X	X	
Etika/hit-és erkölcstan	X	X	
Környezetismeret	X	X	
Ének-zene	X	X	X
Vizuális kultúra			X
Technika és tervezés			X
Testnevelés		X	X
Történelem	X	X	
Természettudomány	X	X	
Fizika	X	X	
Kémia	X	X	
Biológia	X	X	
Földrajz	X	X	
Hon-és népismeret	X	X	

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban lehet tenni, azzal, hogy az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet.
- A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

- A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon közzétesz, valamint kiértesíti a részt vevő tanulókat a Kréta rendszeren keresztül és postai úton.
- Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.
- A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra, perc) és helyszínéről (cím, épület, terem száma) a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal e-mailben vagy postai úton értesítést kap.
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga. Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben igazgatói engedéllyel lehet vizsgázni.
- Az osztályozó vizsga kérelemre történő letételét az igazgató engedélyezi.
- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló a vizsga előtt legalább 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap.
- A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján, az igazgató adhat engedélyt.
- A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.
- Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

Vizsgaforma, vizsgarészek

- szóbeli vizsga
- írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsgák általános szabályai

1. A tanteremben minden padban csak egy diák ülhet.
2. A feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot.
3. Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc, magyar nyelv és irodalom tantárgyból 60 perc.
4. A vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.
5. Egy vizsganapon három írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10 perc pihenőidőt kell biztosítani, kivétel, pótló vizsga esetén, három írásbeli vizsga tartható.
6. Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felvezeti a feladatlapra és jelenti az igazgatónak.
7. Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálva kell eszközölni.
8. Ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, – rávezeti a feladatlapja és értesíti az igazgatót.

A szóbeli vizsgák általános szabályai

1. A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
2. Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
3. A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
4. Egy napon három szóbeli vizsga tehető le.
5. A vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie.
6. A vizsgák ideje alatti várakozáshoz lehetőség szerint pihenő helységet kell biztosítani.
7. A szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz, a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre.

8. A felkészülési idő legalább 20 perc.
9. A felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja.
10. A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot, árul el az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre is 20 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama.
11. Két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet.
12. Ha a szóbelin a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít és a vizsgabizottság a dönt a szóbeli eredményéről

- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem megengedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.
- A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető meg.
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
- A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbélyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthet, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
- Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

Gyakorlati vizsgarész

- A vizsgázót előzetesen tájékoztatni kell a gyakorlati vizsga tartalmáról és rendjéről.
- A gyakorlati vizsgarész vizsgafeladatait pontozással kell értékelni.
- Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató tanár által javítható formában kell elkészíteni (pl. számítástechnikai program).
- A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll rendelkezésre. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztása tekintetében a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket.
- Testnevelés tantárgyból: A vizsgán az adott tanév törzsanyaga kérhető számon. A témakörök súlyozását a testnevelés munkaközösség határozza meg.

Gyakorlati feladatsor

A gyakorlati feladatsort és az értékelési-pontozási útmutatót az igazgató által a vizsgáztatással megbízott szaktanár állítja össze és juttatja el a vizsgázó számára a vizsga előtt.

Gyakorlati vizsga lebonyolítása

A gyakorlati vizsga maximum negyvenöt perc, a 7-8. évfolyamon 60 perc időtartamú lehet. A vizsga hosszát a feladatsor ismeretében a munkaközösség-vezető határozza meg.

Értékelés

A vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.

Teljesítmény	Érdemjegy
0-35%	elégtelen (1)

36-59%	elégséges (2)
60-75%	közepes (3)
76-90%	jó (4)
91-100%	jeles (5)

15. A felvétel és az átvétel Nkt. Keretei közötti – helyi szabályai

Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetből (Ócsa, Alsópakony, Felsőbabád) minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

A tanulói jogviszony felvétellel vagy átvétellel jön létre, amelyről az iskola igazgatója dönt.

Tanköteles az a gyermek, aki a 6. életévét augusztus 31-ig betölti.

A tankötelezettség elérése után az óvodában maradásról a szülő kérelmére az Oktatási Hivatal dönt.

Az adott évben tanköteles korba lépő gyermeket a szülő március 1. és április 30. között közleményben vagy hirdetményben közzétett időpontban köteles beíratni a lakóhelye szerint illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse, s a következő okiratokat bemutassa:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát
- a szülő személyi igazolványa, lakcímkártyáját
- a gyermek lakcímkártyáját
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

A második – nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát
- a szülő személyi igazolványát, lakcímkártyáját
- a gyermek lakcímkártyáját
- az elvégzett évfolyamot tanúsító bizonyítványt
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembevételével az iskola igazgatója dönt.

Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minősítésű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

Az iskolába beadott felvételi kérelmeket a 20/2012. (VIII. 31) EMMI rendelet meghatározott paragrafusai szerint kell elbírálni, rangsort felállítani.

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyek előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése szerint – nem tanult. Amennyiben a tanuló a szintmérő vizsgán nem felel meg, a vizsgát két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő az évfolyamot köteles megismételni.

16. A felvételi kötelezettség teljesítése után további felvételi kérelmek teljesítése [14]

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembevételével az iskola igazgatója dönt.

Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minősítésű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

Az iskolába beadott felvételi kérelmeket a 20/2012. (VIII. 31) EMMI rendelet meghatározott paragrafusai szerint kell elbírálni, rangsort felállítani.

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyek előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése szerint – nem tanult. Amennyiben a tanuló a szintmérő vizsgán nem felel meg, a vizsgát két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő az évfolyamot köteles megismételni.

Ha az általános iskola nem tudja teljesíteni az összes felvételi kérelmet, sorsolás útján dönt. Ha az iskola – a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni (pl. iskolaotthon), az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolást az érintett szülők meghívásával az iskola vezetője végzi az alsós igazgatóhelyettes segítségével. A sorsolás menetéről és eredményéről jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvet az iskolatitkár vezeti.

Az Nkt. 50. §-a (6) bekezdése alapján az általános iskola köteles felvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található. Az iskola

[14] Nkt.51.§(1)

amennyiben a kötelezően felvett gyerekek után férőhellyel rendelkezik még, akkor köteles először a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló kérelmét teljesíteni. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló:

a) szülője, testvére tartósan beteg, vagy fogyatékkal él

b) testvére az adott intézmény tanulója

c) munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található

d) az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől 1km-en belül található.

A beiratkozáshoz szükséges dokumentumok:

- a személyazonosításra alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító,
- lakcímet igazoló hatósági igazolvány,
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolás.

17. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv [15]

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának céljai:

A tanulók

- ismerjék meg az elsősegély-nyújtás fogalmát
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat
- ismerjék fel a vészhelyzeteket
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit
- sajátítsák el a legalapvetőbb esősegély-nyújtási módokat
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük, az ezekkel kapcsolatos ismereteket
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

[15] EMMI Rend.) 7. § (1) a) ak)

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok:

- Megvalósításának elősegítése érdekében az iskola kapcsolatokat épít ki az Országos Mentőszolgálattal.
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzéseken.

A célt a következő tevékenységformák szolgálják.

A helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Biológia	rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés
Kémia	mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés
Fizika	égési sérülések, forrázás
Testnevelés	magasból esés, csonttörések, zúzódás
Környezetismeret	közlekedési balesetek, belső sérülések
Osztályfőnöki	védőnői szolgálat
Etika/Hit-és erkölcstan	a beteg lelkiállapota

Ötödik-nyolcadik évfolyamokon az osztályfőnöki órák keretén belül félévente egy alkalommal elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatos tananyag feldolgozása történik.

Egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök
- egészségnap évente egyszer
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (témanap) szervezése alsóban és felsőben is.

18. A Komplex Alapprogram

A Komplex Alapprogram az 1−4. osztályban és felmenő rendszerben az 5. osztálytól került bevezetésre a 2019/2020-es tanévben.

I. ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra.

Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: ***Tanulni élmény!*** amely magával hozza az élményalapú tanulást, ami nem valósulhat meg máshol, mint az Élménysuliban. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórúgója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak

- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítsük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építsük a pozitív énképét, erősítsük, a belső kontrollos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljünk „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.

- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

- A program szakmai anyagai:
- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db.)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.

- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

Alkalmazott módszerek:

A tanítás – tanulási folyamatban a DFHT tanítási-tanulási stratégiát alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

- Egyénre szabott differenciálás
- Egyedül végzett munka
- Rétegmunka

- Teljesen egyénre szabott munka
- Részben egyénre szabott munka
- Párban folyó munka
- Páros munka
- Tanulópárok munkája
- Csoportban végzett munka
- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ában a pedagógus választ módszereket.

Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSSÁGAI:

A Komplex Alapprogram alprogramjai:

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélmény-szerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:
testnevelés óra
mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az aktív, kreatív, felelősségteljes magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása. Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak implementációjának támogatása testnevelés órai környezetben, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben

Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.

Az alprogram célja, hogy az életben hasznosítható ismereteket, tapasztalatokat szerezzen a gyermek, amely sikeres életvezetési kompetenciákkal vértezi fel.

Cél továbbá, hogy megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.

Célunk még az életformák sokszínűségének tisztelete, a családi közösségek megbecsülése, az egészséges énkép kialakítása.
A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az életgyakorlat témái komplexek és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

A művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.

- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni sajtságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.

Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

- A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.
- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
    - Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
    - Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
    - Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
    - Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
    - Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
    - Logikai játékok, logisztorik
    - Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
    - Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

A digitális alapú alprogram (DA)

- A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit kereszttantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.
- Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az alprogram célja, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.
Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

- Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:
- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselés

Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tudástartalom (a tananyag kereszttantervi része) kb. 30%-át hordozzák. A
„Komplex órák” tekintetében a tudástartalmak kereszttantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához

- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

„Te órád”

„Te órád” - a **diák érdeklődéséhez**, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Vagy az **intézmény életében már meglévő,** jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

Házi feladat

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

II. Helyi tanterv [16]

1. Választott kerettanterv megnevezése [17]

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások miniszter által 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendeletben kiadott kerettantervek közül az alábbi tantervre épül:

- Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára
- Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményi teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal.

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg.

[16] Nkt. 26.§ (2)

[17] EMMI Rend.) 7. § (1) b) ba)

2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó, vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszáma [18]

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg.

Évfolyam	Tantárgy	Óraszámemelés mennyisége
Első évfolyam	**matematika**	**1 óra**
Első évfolyam (ének)	**ének-zene**	**1 óra**
Második évfolyam	**matematika**	**1 óra**
Második évfolyam (ének)	**ének-zene**	**1 óra**
Második évfolyam (angol)	**angol**	**1 óra**
Harmadik évfolyam	**magyar nyelv és irodalom**	**1 óra**
Harmadik évfolyam (angol)	**angol**	**1 óra**
Harmadik évfolyam (ének)	**ének-zene**	**1 óra**
Negyedik évfolyam	**magyar nyelv és irodalom**	**1 óra**
Negyedik évfolyam (angol)	**angol**	**1 óra**
Negyedik évfolyam	**ének-zene**	**1 óra**

[18] EMMI Rend.) 7. § (1) b) bb)

(ének)		
Ötödik évfolyam	**magyar nyelv és irodalom**	**1 óra**
Ötödik évfolyam(angol)	**angol**	**2 óra**
Hatodik évfolyam (angol)	**angol**	**2 óra**
Hatodik évfolyam (ének)	**ének-zene**	**1 óra**
Hatodik évfolyam (ének)	**természetismeret**	**1 óra**
Hetedik évfolyam	**magyar nyelv és irodalom**	**1 óra**
Hetedik évfolyam	**matematika**	**1 óra**
Hetedik évfolyam (angol)	**angol**	**2 óra**
Nyolcadik évfolyam	**magyar nyelv és irodalom**	**1 óra**
Nyolcadik évfolyam	**matematika**	**1 óra**
Nyolcadik évfolyam (angol)	**angol**	**2 óra**

Óraterv 1-4. évfolyam												
Tantárgyak	1.évf.			2.évf.			3.évf.			4.évf.		
	N.	**A.**	**É.**	**N.**	**A.**	**É.**	**N.**	**A.**	**É.**	**N.**	**A.**	**É.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7	7	7	5+1	5+1	5+1	5+1	5+1	5+1
Idegen nyelv	-	-	-	-	1	-	-	1	-	2	2+1	2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4	4	4	4	4	4
Etika/Hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2+1	2	2	2+1	2	2	2+1	2	2	2+1
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1
Digitális kultúra	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Szabadon tervezhető	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**
Összes óraszám	**23**	**23**	**23**	**23**	**24**	**24**	**23**	**24**	**24**	**25**	**26**	**26**

Óraterv 5-8. évfolyam												
Tantárgyak	**5. évf.**			**6. évf.**			**7. évf.**			**8. évf.**		
	N.	**A.**	**É.**	**N.**	**A.**	**É.**	**N.**	**A.**	**É.**	**N.**	**A.**	**É.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4+1	4+1	4	3+1	3+1	3	3+1	3+1	3
Élő idegen nyelv -angol	3	3+2	3	3	3+2	3	3	3+2	3	3	3+2	3
Matematika	4	4	4	4	4	4	3+1	3+1	3	3+1	3+1	3

Történelem	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek										1	1	1
Etika/Hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Természet-tudomány	2	2	2	2	2	2	-	-	-	-	-	-
Biológia	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Fizika	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Kémia	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Földrajz	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Ének-zene	2	2	2+2	1	1	1+3	1	1	1+3	1	1	1+3
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hon-és népismeret	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Digitális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dráma és színház	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szabadon tervezhető órakeret	**1**	**1**	**1**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**
Engedélyezett -ből felhasznált	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Összes óraszám	**28**	**30**	**28**	**28**	**30**	**29**	**30**	**32**	**31**	**30**	**32**	**31**

Az intézmény fenntartja magának a jogot, hogy vis major helyzet esetén a törvényben kötelezően előírt óraszámokat alkalmazza.

2026/2027-es tanévtől felmenő rendszerben kivezetésre kerül az ének tagozat a felső évfolyamokon.

Jogszabályi hivatkozás:

110/2012. (VI.4.) Kormány rendelet

8. § (3) A tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege – a (4)–(7) bekezdésben foglalt eltérésekkel – egy tanítási héten legfeljebb

a) az első–harmadik évfolyamon huszonnégy,

b) a negyedik évfolyamon huszonöt,

c) az ötödik és a hatodik évfolyamon huszonnyolc,

d) a hetedik és a nyolcadik évfolyamon harminc,

e) a kilencedik–tizenharmadik évfolyamon harmincnégy

óra lehet.

(4) A két tanítási nyelvű iskolai oktatásban, vagy ha az iskola a nemzeti köznevelésről szóló törvény 7. § (6) bekezdése szerint sportiskola feladatait látja el**, továbbá ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, a tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege a (3) bekezdésben egy tanítási hétre meghatározott időkerethez képest legfeljebb kettő tanítási órával emelkedhet.**

3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek, és más taneszközök kiválasztásának elvei [19]

A tankönyvrendelet 27. § (6) bekezdése szerint az iskola igazgatója a Nemzeti alaptanterv felmenő rendszerű bevezetésével érintett iskolai évfolyamokon bármely tárgyhoz csak olyan tankönyvet rendelhet, amelyiknek a tankönyvvé nyilvánítása az új kerettantervek alapján történt.

A 27. § (2) bekezdésében meghatározta: az ingyenes tankönyv felmenő rendszerű biztosításával párhuzamosan, az iskola köteles tartós tankönyvet rendelni az adott tantárgyból (matematika műveltségterület kivétel), ha ilyen előfordul a tankönyvjegyzékben.

A tankönyvrendelés elkészítésénél figyelembe kell venni a helyi tantervet és a tanulók, illetve a szülők anyagi lehetőségeit.

Az iskolaigazgató feladata a tankönyvválasztással kapcsolatban.

Az iskolaigazgató, illetve az iskolaigazgató által megbízott személy (a továbbiakban: iskolaigazgató) feladata, hogy a pedagógusok számára hozzáférhetővé tegye a tankönyvjegyzéket, valamint a tankönyvnek nyilvánított egyéb könyveket, segédleteket. Az iskolaigazgató biztosítja az intézményen belül azt, hogy a pedagógusok az internetet is igénybe vegyék a tankönyvkínálat megismerése céljából.

A pedagógusok feladata a tankönyvválasztással kapcsolatban

A pedagógusok az iskolaigazgató által rendelkezésükre bocsátott tankönyvjegyzékből kiválasztják tantárgyanként az alkalmazandó tankönyveket, egyéb segédleteket.

[19] EMMI Rend.) 7. § (1) b) bc)

Pedagógus joga és egyben kötelessége, hogy az oktatási intézmény nevelési programjához, valamint a helyi tantervhez igazodva tegyen javaslatot az alkalmazandó tankönyvekre.

A pedagógus - a minőség, típus és ár megjelölése nélkül- felszerelés beszedését kérheti a tanulótól, amely nélkülözhetetlen az általa tartott tanórai foglalkozáson való részvételhez, illetve a tanított tananyag elsajátításához, és amelyet a tanórai foglalkozáson egyidejűleg minden tanulónak rendszeresen alkalmazni kell.

Tanév közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

A szakmai munkaközösség feladata a tankönyvválasztással kapcsolatban

A szakmai munkaközösség feladata, hogy az adott tantárgyat tanító pedagógusok véleményét figyelembe véve meghatározza az alkalmazandó tankönyvek, segédletek körét. A szakmai munkaközösségeknek is figyelembe kell venni a költségvetési szempontokat is.

A tankönyvek kiválasztásának elvei:

- a tankönyv az Emberi Erőforrás Minisztérium által hivatalosan jóváhagyott tankönyvjegyzékén szerepeljen
- alkalmasak legyenek a tantervi követelmények és az alkalmazott tanulásszervezési eljárások, módszerek megvalósítására
- maradéktalanul tartalmazza a helyi tanterv minimum követelményeinek eléréséhez szükséges tartalmakat
- feleljen meg az önálló tanulást segítő didaktikai alapelveknek
- biztosítsa a kompetencia alapú oktatást
- szerkezete legyen világos, egyszerű
- motiváljon

- keltse fel a gyermek érdeklődését
- szövege az életkornak megfelelő megfogalmazású legyen
- ábrái, betűmérete, szerkesztése segítse az önálló ismeretszerzést
- ösztönözzön ismétlésre, rendszerezésre
- adjon lehetőséget a differenciált képességfejlesztésre
- adjon mintát az önálló feladatmegoldásokra
- jelrendszere lehetőleg legyen azonos valamennyi évfolyamon
- borítója érdeklődéskeltő, színes és tartós legyen
- legyen több évig használható és ára elérhető
- egy tankönyvcsaládhoz olyan mérőlapok készüljenek, amelynek kérdései a tankönyvekben fellelhető ismeretanyaghoz kapcsolódnak

A következő évre előírt, a pedagógusok munkáját, valamint az együtt haladást segítő taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleten) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai [20]

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében különösen fontos a tanulók között tapasztalható egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Az anyanyelvi nevelésnek kisiskolás korban is alapvető szerepe van a kulcskompetenciák kialakításában, fejlesztésében, mert erre építve, ezáltal válik lehetővé a kultúra aktív befogadása, a társas-társadalmi érintkezés, az identitás kialakulása, az önálló ismeretszerzés és a tanulás.

Az olvasás és írás életkornak megfelelő tudása nélkül elképzelhetetlen a tantárgyakban való továbbhaladás. Az első-második osztályban a tanulók egyedi sajátosságaira tekintettel, differenciáltan kell megszervezni az olvasás-írás tanulásának folyamatát. Segíteni kell a tanulókat abban, hogy a tanulási tevékenységüket fokozatosan növekvő időtartamban legyenek képesek irányítani.

Ennek eszköze a tanítói módszertani eszköztár, s a tanulói csoportnak megfelelő jól megválasztott tankönyvcsalád.

A tanulási hátrányokkal küzdő tanulók megsegítésére az iskolánkban dolgozó fejlesztő pedagógusok állnak rendelkezésre, akik együttműködnek az osztálytanítókkal.

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése a következők mentén történik:

- fokozatosan átvezetjük a tanulókat az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe

[20] EMMI Rend.) 7. § (1) b) bd)

- felkeltjük a tanulók érdeklődését a tanulás iránt figyelembe véve az életkori és egyéni jellemzőket is. A tanítás folyamatában törekedni kell a tanulók pozitív motiváltságának biztosítására, önállóságuk fejlesztésére
- a tanítás célja, hogy formálódjon és gazdagodjon a tanulók személyisége és gondolkodása. Az életkori sajátosságoknak megfelelően játékos tevékenységekkel, a fokozatosság elvének betartásával és a tapasztalatokon alapuló megismerési módszerek alkalmazásával jutunk közelebb a célhoz
- útbaigazítást adunk a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban, valamint megtanítjuk a tanulókat tanulni
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozására
- a tanulási részképességek fejlesztése (beszéd, olvasás, figyelem, memória, gondolkodás, logika, önművelés), tanulóink problémamegoldó képességének fejlesztése
- a gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása
- olyan tudás kialakítása, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni: előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése
- lehetőséget adunk a tehetségek kibontakoztatására és lemaradók felzárkózására.
- a környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése
- a környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis

időkeret, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.)

- a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során
- stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban
- az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A beszédkészség a szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése.

Döntően meghatározza a tanuló kortársaival való kapcsolattartásának és iskolai pályafutásának sikerét a nyelviség.

Elkezdődik a tudatos nyelvszemlélet kialakulásának folyamata.

Különösen fontos a kulturált nyelvi magatartás megalapozása, a szókincs aktivizálása és gyakoroltatása.

Fontos a magyar kultúra hagyományainak megismerése, megszerettetése.

Kiemelkedően fontos az önálló tanulás képességének kialakítása. A tanulási szokások, technikák tanulása, információszerzés lehetőségeinek, korlátainak megismerése.

A figyelem, az önértékelő képesség, a kritikai érzék fejlesztése.

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít.

Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált tevékenységek segítségével fejleszti a tanulókban a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza

a reális önértékelést. Szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. A tanuló jellemét formálva elősegíti a személyiség érését.

A stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban komoly eszköz a problémakezelés és a konfliktuskezelés terén éppúgy, mint az interperszonális kapcsolatokban.

Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát.

A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja.

Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. A pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoport, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti legfontosabb kiindulási pontnak.

A motoros fejlesztés eszközei a differenciálás és a motiváció fontos eszközei valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során.

Kisiskolás korban a tanulási képesség az érdeklődés, a kíváncsiság és a kompetenciára törekvés által motivált közös és egyéni tanulási tevékenységek keretében: problémahelyzetek megoldásával, kreativitást igénylő érdekes feladatokkal, a már megszerzett tudás szüntelen mozgósításával, új helyzetekben való felhasználásával fejleszthető leginkább.

E tevékenységek közben alakulnak a fontos képesség-összetevők (együttműködés, megbízhatóság, sikerek megélése, a kudarcok elviselése, újrakezdés, kitartás, önellenőrzés, értékelés) is. Ezekre egész további életükben szükségük lesz.

Szükséges, hogy ne csak a tanító direkt irányítása mellett, hanem egyre inkább függetlenül, önállóan is dolgozni tudjanak.

A belépő első idegen nyelv oktatása vonatkozásában a távlati koncepciót arra kell alapozni, hogy a 12. évfolyam végéig – az érettségi vizsga idejére – a B1 szintet elérjék a tanulók a nyelvtudás terén.

Az önálló tanulás képességének megalapozásához az olvasás-szövegértés fejlődésének függvényében néhány elemi tanulási technika tapasztalati megismerése és többszöri kipróbálása, valamint alapvető tanulási szokások kialakítása szükséges.

Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap. Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

Fontos, hogy biztosított legyen a tanulók számára az alkotás lehetősége, melyben megnyilvánulhat kreativitásuk, fejlődhet kezdeményező és problémamegoldó képességük. Ez lehet az alapja a konstruktív gondolkodásuk kialakulásának, valamint ennek során a tanulók felkészülnek az önálló ismeretszerzésre, az örömet nyújtó egész életen át tartó tanulásra.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képességegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Különösen nagy hangsúly van a matematikai és az anyanyelvi kompetenciaterületek fejlesztésén. Esélyteremtéssel, felzárkóztatással, tehetséggondozással igyekszünk segíteni a tanulók képességeinek kibontakoztatását.

Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a megkülönböztetés hátrányainak bemutatása és az ellenük való küzdelem az iskolában társadalmi fontosságú. Ennek etikai alapú megközelítése valamennyi tanórai és – a nevelési célzatú foglalkozások között kitüntetett helyen szereplő osztályfőnöki órák mellett – a tanórán kívüli foglalkozásban is elengedhetetlen.

A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok iránti megértő, befogadó attitűd, a kultúrtörténeti relevanciájuk, államalkotó jelentőségük bemutatása egyaránt lényeges az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészén keresztül.

A kompetencia alapú oktatás napjainkban olyan cél, amely alapvetően átalakítja az iskoláról, a tanításról és tanulásról való gondolkodást. A hangsúly a tartalomról a tanulás kompetencia alapú koncepciójára helyeződött át. A cél eléréséhez a tudás alapú társadalom követelményeinek megfelelő, a magasabb szintű és színvonalú foglalkoztatás igényét kielégíteni képes oktatási és képzési rendszerekre van szükség. Ennek fő összetevője az egész

életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák elsajátítása, amely a személyiség kiteljesítéséhez, a társadalmi beilleszkedéshez és a foglalkoztathatósághoz nélkülözhetetlen.

Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett kell megfelelő teret engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetencialapú fejlesztésnek.

A kulcskompetencia olyan kompetencia, amely döntő a személyiség kiteljesítése és az egész életen át tartó fejlődés (kulturális tőke), az aktív állampolgári szerepvállalás és beilleszkedés a társadalomba (társadalmi tőke) és a foglalkoztathatóság (emberi tőke) szempontjából.

Az iskolai nevelés-oktatás alapvető célja az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák fejlesztése, melyek a következők:

- anyanyelvi kommunikáció
- idegen nyelvi kommunikáció
- matematikai kompetenciák
- természettudományos és technikai kompetenciák
- digitális kompetencia
- szociális és állampolgári kompetenciák
- kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség
- a hatékony, önálló tanulás

A kritikus készségek, így az alapkészségek elsajátítása az iskolai nevelő-oktató munka fő feladata, melynek keretében:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- az egészséges életvitel kialakításához biológia-egészségtan tantárgy gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni, mely az egészségmegőrzésnek, a fizikailag aktív és egészségtudatos életvezetésre késztetésnek a komplex intézményi mozgásprogrammal,

valamint az egészségnevelési programmal való összhangját képes megjeleníteni a lelki egészség fejlesztésével egyetemben (pl. stressz- és feszültségoldó programok)

- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával
- az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével a közösségfejlesztés céljait is szolgáljuk, de kellő hangsúllyal mutatunk rá a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem, magyar irodalom, erkölcstan tantárgy terén
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már 1-6. évfolyamon – megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt. Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével igyekszünk a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe.

- A természettudományi tantárgyak oktatása terén az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:
    - természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
    - a jelen érdekfeszítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára;
    - természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése.

5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja [21]

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvén 27.§ (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg. (sportkör, egyesület, tanóra).

A tanulók fizikai állapotának mérése

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként egy alkalommal május hónapban.

A vizsgálatot életkorra és nemre való tekintet nélkül minden egészséges tanuló elvégezheti, aki az iskolai testnevelés alól nem kap teljes felmentést.

[21] EMMI Rend.) 7. § (1) b) be)

A könnyített és gyógytestnevelésre utalt tanulók általános izomerejének minősítése csak - szakorvosi véleményezés alapján - az orvos által nem tiltott motorikus próbákban elért teljesítmény alapján végezhető.

A próbák elvégzését mindig előzze meg általános és speciális bemelegítés. A teljes próbarendszert két héten belül kell elvégezni.

A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt a teljesítménylapon keresztül a szülők tudomására hozzák.

6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai [22]

A tanulónak nincs lehetősége pedagógus választására. Az idegen nyelv megválasztását az iskola vezetője csak a rendelkezésre álló nyelvtanári személyi állomány lehetőségeinek figyelembevételével engedélyezheti.

A tanuló az osztályfőnöke közvetítésével írásban jelentkezhet a választható foglalkozásokra minden év szeptember 15-ig.

A jelentkezés után a foglalkozások látogatására a tanórákra előírt szabályok vonatkoznak és a választott tantárgyra előírt óraszámokat teljesítenie kell.

A tanulók tanulócsoportokba való sorolását minden tanév első tanítási napján ismertetik az osztályfőnökök és a szaktanárok, ezután nincs lehetőség csoportok közötti átkerülésre.

[22] EMMI Rend.) 7. § (1) b) bf)

7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei [23]

A szóbeli és írásbeli számonkérési formák helyes aránya a pedagógia örök dilemmája. A képesség- és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát kívánná. A tanulók kifejezőkészségbeli hiányosságai, a felgyorsult élettempó hatására kialakult, rövidített, szinte csak jelzésszerű – az egyedi, választékos stílust nélkülöző – beszédjük az iskola felelősségét növeli ezen a téren. Ugyanakkor a mennyiségben és sokféleségben egyre bővülő ismeretanyag elsajátításának pontos ellenőrzése az írásbeli számonkérést részesíti előnyben. Az ellenőrzésnek ki kell terjednie az írásbeli házi feladatra, füzetvezetésre is.

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

<u>Az értékelés alapelvei</u>

- rendszeres, tárgyilagos
- konkrét, érthető, pozitívumokra építő
- a tanulók életkori sajátosságainak és a tantárgy jellegének megfelelő
- igazságos, méltányos és „egybehangzó”
- személyre szóló, a fejlődésben megtett utat figyelembevevő
- fontos a szép, helyes magyar beszéd kialakítása, a kifejezőkészség, a kommunikációs képesség fejlesztése
- segíti a helyes önértékelést
- további erőfeszítésre serkent

[23] EMMI Rend.) 7. § (1) b) bi), EMMI Rend.) 5. § (1) a)

- életben tartja az egészséges munkakedvet
- sokoldalú és változatos értékelési formákat alkalmaz

Az írásbeli számonkérés, beszámoltatás célja információ nyerése az iskolai követelményrendszernek való tanulói megfelelés pillanatnyi állapotáról a tanuló, a szülő és a pedagógus számára egyaránt. A beszámoltatáson alapuló tanári értékelés pozitív vagy negatív megerősítési mechanizmusain keresztül kitüntetett módon segíti a tanulót reális önismerete és önértékelése kibontakoztatásában.

•Az írásbeli beszámoltatás iskolai formái és jellemzői:

Forma	Tananyag	Előzetes jelzés
írásbeli felelet (röpdolgozat)	előző óra/órák anyaga	nincs előzetes jelzés
szintfelmérő (nem osztályozott)	a tanár által megadott tartalmi egység	egy héttel előtte
témazáró	a tanár által megadott tartalmi egység vagy a tanmenetben meghatározott nagyobb egység	egy héttel előtte
év eleji, félévi és év végi felmérés	kijelölt anyag	egy héttel előtte
gyűjtőmunka, házi dolgozat	megbeszélés, kijelölés szerint	legalább egy héttel előtte

Az írásbeli számonkéréssel kapcsolatos egyéb jellemzők:

- Egyazon tanítási napon lehetőleg egy, kivételes esetben maximum kettő témazáró íratható.
- Témazáró dolgozat megírása után javítási lehetőség adható, azonban az eredeti dolgozatjegyet is be kell írni a naplóba.
- A témazáró érdemjegye súlyozott (200%).
- A témazáró dolgozatokat a tanár köteles a tanév végéig (aug. 31.) megőrizni.

- A témazáró dolgozatot a szaktanár köteles 10 tanítási napon belül kijavítani., bemutatni a diákoknak és az érdemjegyet a Kréta naplóban rögzíteni.
- A röpdolgozatot hét tanítási napon belül ki kell javítani, bemutatni a diákoknak és az érdemjegyet a Kréta naplóban rögzíteni.
- Amennyiben a témazáró dolgozat megírására a tanuló hiányzása vagy a pedagógus akadályoztatása miatt nem kerül sor, a dolgozatot a következő tanítási órán kell megírni.

A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv (a 2-8. évfolyamon), matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia biológia, földrajz ellenőrzésénél:

- a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik
- az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak

A tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében egy témakörön belül minden tanulónak lehetőség szerint szóban is kell felelnie.

Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult, de a tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

Szóbeli számonkérések:

- szóbeli felelet: az előző tanítási órán feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése,
- önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján,
- óraközi munka: az órái munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége,
- önálló kiselőadás: egy adott téma önálló feldolgozása és előadása.

- Szóbeli felelet esetén a pedagógus köteles a szóbeli felelet érdemjegyét legkésőbb következő napig rögzíteni a Kréta naplóban.

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott– fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

A tanulók magatartása és szorgalma értékelésének alapelvei, követelményei, formái

Havi értékelés

Magatartás (jelenléti és online oktatás)

A „magatartás" kifejezés az erkölcsi vonások állandóságára utal és nem csupán viselkedés. A magatartás osztályzat az életkorához mérten értékeli a tanuló fegyelmezettségét, viselkedését, társai, a felnőttek, saját és mások iránt érzett felelősségérzetét mutatja.

A tanuló magatartásának értékelésekor együttesen vesszük figyelembe, hogy a házirendben leírtakat betartja e, és azokat társaival is betartatja-e.

Hangsúlyoznunk kell, hogy az iskola által támasztott erkölcsi követelmények jelentik a viszonyítási alapot.

magatartás	**példás**	**jó**	**változó**	**rossz**
Fegyelmezettsége	Szívesen	Segíti a tanórai	Önhibájából gyakran kerül	

	tevékenykedik, a tanítási órákon aktív, fegyelmi vétséget nem követ el, a fegyelemsértőket nem támogatja.	munkát, szívesen tevékenykedik, nincs osztályfőnöki elmarasztalása, legfeljebb 1 szaktanári elmarasztalása van, **online oktatás idején a kamerát csak felszólításra kapcsolja be.**	társaival rossz kapcsolatba, általában elkerüli a megbotránkoztató viselkedést, az osztályfőnöki intőnél nagyobb büntetése, vagy 2-nél több szaktanári elmarasztalásnál nagyobb büntetése nincs, tanítási órákon fegyelmezetlen, másokat is zavar a munkában, **online oktatás idején a kamerát felszólításra sem kapcsolja be.**	Társaival összeférhetetlen, öntörvényű, kötekedő, nehezen tud a közösségben alkalmazkodni, a közvagyont nem védi, olykor szándékosan rongálja, tanítási órákon fegyelmezetlen, másokat is zavar a munkában, súlyos fegyelmi vétséget követ el, társait is erre ösztönzi, **online oktatás idején a tanórán nem vesz részt, távolmaradását nem jelzi a pedagógus felé, illetve a tanóráról idő előtt távozik.**

Viselkedés-kultúrája	Segítőkész, önzetlen, rendszere- tő, öltözködése a házirendnek megfelelő a kulturált beszéd és viselkedés szabályait megtartja.	Rendszerető, külseje a házirendnek megfelelő, tisztelettudó, viselkedése kulturált.	Felszerelése és ruházata alapvetően nem a házirendnek megfelelő, ruházatát és felszerelését csak felszólításra gondozza, a felnőttekkel, társaival szemben nem mindig tisztelettudó, sokszor vét a kulturált viselkedés (társas kapcsolatok) szabályai ellen.	Rendetlen, ápolatlan a külső megjelenése, sokszor merül fel kifogás, felnőttekkel és társaival szemben gyakran tiszteletlen, a kulturált magatartás szabályait nem tartja be, viselkedése és beszédmodor a kihívó, sértő, trágár.
Hatása a közösségre, társas emberi kapcsolatai	Felelősséget érez az iskola közösségéért és vagyonáért, szívesen vállal munkát önként és megbízásból, önállóan is szervezi	Felelősséget érez az iskola közösségéért és vagyonáért, közösségi munkát csak megbízásból vállal, a rábízott feladatot jól	Nem érez felelősséget az iskolaközösség sorsáért és az iskola vagyonáért, a közösségi munkában ritkán vesz részt, nem lehet rá számítani.	Felelőtlen önmagával és társaival szemben, a közösség és mások sorsa ritkán érdekli, önző, a közösségi munkát megtagadja, vagy felelőtlenül végzi el, társait viselkedésével veszélybe sodorja.

	közösségi munkáját.	elvégzi, nem kezdeményező, de segítőkész.		
Házirend betartása	Az előírást megtartja elmarasztaló (figyelmeztetők) beírása nincs.	Az előírást általában megtartja, nagyobb vétséget nem követ el.	A szabályok ellen szándékosan vét.	A házirendet tudatosan megszegi.
Felelősségérzet	Nagyfokú felelősségtudata van.	Vállalásait szinte mindig teljesíti.	Ingadozó.	Felelőtlen.
Hiányzás	Igazolatlan hiányzása és indokolatlan késése nincs.	Nincs igazolatlan hiányzása, 1-2 késése van.	3 késése vagy 1 igazolatlan van.	Egynél több igazolatlan hiányzása, vagy 3-nál több késése van.

Szorgalom

A havi szorgalom jegy a tanuló egyéni képességeihez mérten a tanulmányi munkához való viszonyát, munkavégzését és kötelességtudatát értékeli a jelenléti és az online oktatás ideje alatt.

szorgalom	**példás**	**jó**	**változó**	**hanyag**
Tanulmányi	Tanulmányi kötelességének	Tanulmányi	Tanulmányi	Alacsony szintű

munkája	rendszeresen és kötelességtudóan tesz eleget, kötelességmulasztást csak önhibáján kívül. követ el, csak nehézségek esetén és ritkán fordul elő, hogy nem teljesíti feladatát.	kötelességének általában eleget tesz, kötelességmulasztást csak önhibáján kívül követ el, szívesen vállal tanulmányi feladatokat, képességeinek és körülményeinek megfelelően ellátja, a pontatlanságokat nem hanyagságból, és csak ritkán követi el.	kötelezettségei között válogat, ezeknek időnként nem, vagy csak vonakodva tesz eleget, a határidőket nem tartja.	kötelesség-tudattal rendelkezik, tanulmányi kötelezettségét rendszeresen megszegi, vagy csak szigorú ellenőrzés mellett teljesíti, valamely tárgyból bukásra áll (vagy megbukott), a határidős feladatait nem teljesíti.
Munka-végzése	Általában minden tanórán önmagához képest példamutató, figyelemmel vesz részt az órákon, általában az iskolai munkában, minden tantárgyból a	A tanítási órákon erős akarattal dolgozik, de néha figyelmetlenség is tapasztalható munkájában.	A tanítási órákon gyakran fel kell szólítani a munka elvégzésére.	Általában nem érdekli a tanulás, nem tesz erőfeszítést a tudásért, a felkínált segítséget nem veszi igénybe, a tanítási órán

	képességeinek megfelelő legjobb teljesítményt nyújtja. Munkáinak külső formája gondos, pontos.			mással foglalkozik a munkát megtagadja, munkájában megbízhatatlan.

8. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti [24]

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- A törvényi előírásnak megfelelően szöveges értékelést alkalmazunk félévkor és év végén az első és félévkor második évfolyamon.
- A második év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
- Második-nyolcadik évfolyam végéig a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból 1-5-ös osztályzatig minősítjük.
- A témazáró, valamint a félévi- és év végi dolgozatok érdemjegyeinek súlyozott átlaga duplán értendő, mely az e-naplóban is beállításra kerül.

[24] Nkt. 54.§ (1)

Tantárgyi értékelés 1. évfolyamon a tanév során, a 2. évfolyamon az 1. félévben havonta a Kréta Naplóban történik.

- Matematika, magyar nyelv és irodalom tantárgyakból százalékkal és/vagy szöveges értékeléssel.
- Készségtárgyakból, etika/hit- és erkölcstan tantárgyból szöveges értékeléssel.
    - kiválóan megfelelt
    - jól megfelelt
    - közepesen megfelelt
    - gyengén megfelelt
    - felzárkóztatásra szorul

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

Az érdemjegyek tartalma:

- 5 (jeles): Kifogástalan tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, képesség az önálló ismeretszerzésre, anyagfeldolgozásra, tanórai aktivitás.
- 4 (jó): Megfelelő tárgyi tudás, a tananyag összefüggéseinek értése, elfogadható kifejezőkészség, az önálló ismeretszerzés képessége, tanórai aktivitás.
- 3 (közepes): Bizonytalan tudás, egyenetlen teljesítmény és aktivitás, önállótlanság, a beszámoltatások alkalmával tanári segítség igénylése, hiányos füzetvezetés, kifogásolható külalak. Önálló tanulásra, ismeretszerzésre csak segítséggel képes, ismereteiről nem tud összefüggő szöveg formájában számot adni.
- 2 (elégséges): Tudása töredékes, a tananyag összefüggéseit nem képes megérteni, ismereteinek alkalmazásában önállótlan, füzetvezetése tanulását nem segíti. Számonkérések alkalmával jelentős segítséget igényel, csak kérdésekre válaszolva tud ismereteiről számot adni. Önálló ismeretfeldolgozása hiányzik.
- 1 (elégtelen): Tudása nagyon hiányos, a tovább haladáshoz nem elegendő. Önálló ismeretfeldolgozásra segítséggel sem képes, taneszközei hiányosak. Füzetvezetése rendezetlen, összefüggéstelen, hanyag. Tanára segítő kérdéseire nem tud válaszolni a számonkérések alkalmával, a feladatok szövegét sem érti.

A házi feladat és a tanuló magatartására nem adható tantárgyi elégtelen, kivétel ha a házi feladat értékelését a szaktanár előre jelzi. A tanuló osztályzattal történő értékelésére félév végén az e-naplóból kinyomtatott félévi értékelő lapon, a tanév végén a bizonyítványban kerül sor.

2025/2026-os tanévtől kezdve felmenő rendszerben év végén digitális bizonyítvány kerül kiállításra. A tanév végi osztályzat az egész tanévben nyújtott teljesítményt minősíti. Az osztályzat az érdemjegyeken alapul, melyek közül a témazáró dolgozatok, félévi és év végi dolgozatok súlyozottan számítanak (200%).

Nevelőtestületi dicséret: tanév végén kitűnő tanulmányi eredményért, példamutató magatartásért, kiemelkedő szorgalomért együttesen.

Kitűnő az a tanuló: akinek magatartása és szorgalma példás, és minden tantárgyból jeles érdemjegyet ért el.

Jeles az a tanuló**:** akinek átlaga 4.75 felett van a tanév végén. Az értékelés rendszeressége a tanév folyamán: minden tantárgyból legalább havi 1 jegy A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti a Kréta rendszeren keresztül. A Kréta rendszer bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

A **második-nyolcadikos** tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli témazáró dolgozatainak értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	**Érdemjegy**
0-35%	elégtelen (1)
36-59%	elégséges (2)
60-75%	közepes (3)

76-90%	jó (4)
91-100%	jeles (5)

Iskolánkban a kerekítés szabályai a következők: A félévi és év végi osztályzatok meghatározásánál az egész +0,5-től 0,75-ig átlagnál javítási lehetőséget kaphatnak a tanulók. Egész jegy+0,75 feletti átlag esetén a magasabb osztályzat felé kell kerekíteni.

A **második –nyolcadik évfolyamon** a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre:

A második-negyedik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, első idegen nyelv (emelt osztályokban második évfolyamtól, normál osztályokban negyedik évfolyamtól), matematika, etika/hit-és erkölcstan, környezetismeret (harmadik, negyedik évfolyam), ének-zene, vizuális kultúra, technika és tervezés, testnevelés, digitális kultúra (harmadik, negyedik évfolyam)

Ötödik évfolyamon: magyar nyelv, irodalom, történelem, első élő idegen nyelv, matematika, etika/hit - és erkölcstan, természettudomány, ének-zene, vizuális kultúra, technika és tervezés, digitális kultúra, testnevelés, dráma és színház.

Hatodik évfolyamon: magyar nyelv, irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, etika/hit - és erkölcstan, digitális kultúra, természettudomány, ének-zene, vizuális kultúra, technika és tervezés, testnevelés, hon- és népismeret.

Hetedik, nyolcadik évfolyamon: magyar nyelv, irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, etika/hit - és erkölcstan, digitális kultúra, fizika, biológia, kémia földrajz, ének-zene, vizuális kultúra, technika és tervezés (hetedik évfolyam), testnevelés, állampolgári ismeretek (nyolcadik évfolyam).

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

SNI-s, BTM-es gyermekek szöveges értékelése egyes tantárgyakból szakvélemény alapján történik.

Komplex Alapprogram - Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik. Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

- a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
- a minősítő (szummatív értékelés)
- a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek.** Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak **a tanév elején** javasoljuk, ajánlott a **tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek.** Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása.** A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés

alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

A pedagógus **alapvető kötelessége, hogy tanítványainak haladását rendszeresen szövegesen és osztályzatokkal értékelje,** valamint számukra a számszerű osztályzatokon kívül visszajelzéseket adjon előrehaladásuk mértékéről, az eredményesebb tanulás érdekében elvégzendő feladataikról. A komplex alapprogram keretében tartott DFHT-val támogatott órákon, komplex órákon, ráhangolódáson, alprogrami foglalkozásokon, „Te órádon" csak szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés. fejlesztő értékelés alkalmazható

9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei [25]

Iskolánkban a következő tantárgyakat tanítjuk csoportbontásban:

- angol felső tagozaton
- angol az emelt szintű angolt tanulóknak 3. 4. osztályban és felsőben

[25] EMMI Rend.) 7. § (1) b) bj)

- digitális kultúra – technika és tervezés (párosítással)
- digitális kultúra-vizuális kultúra párosítással
- testnevelés 7. 8. osztályban
- etika/hit- és erkölcstan 1-8. évfolyam

A minimum csoportlétszám nyelvi bontásnál minimum 8, egyéb csoportoknál minimum 14 fő. A csoportbontások feltétele a tárgyi és humánerőforrás megléte és a fenntartó engedélyezése.

A tanuló kötelessége, hogy részt vegyen a kötelező és a választott, továbbá az egyéb foglalkozásokon.

A tanuló kötelessége, hogy eleget tegyen – rendszeres munkával és fegyelmezett magatartással, képességeinek megfelelően – tanulmányi kötelezettségének.

A tanuló (kiskorú tanuló esetén a szülő) a szabadon választható tanítási óra választásáról nyilatkozik minden év május 20-áig. A tanulónak, vagy kiskorú tanuló esetén a szülőnek írásban kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni a szabadon választott tanítási órán, továbbá, ha jelentkezni kíván a szabadon választott tanítási órára.

Az iskola minden év május 20-áig felméri, hogy melyik egyház által szervezett hit- és erkölcstan órán, vagy – az állami általános iskolában – kötelező erkölcstan órán kíván-e részt venni a tanuló.

A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.

Ha a tanulót felvették a szabadon választott tanítási órára, a tanítási év végéig, vagy, ha a tanítási év vége előtt befejeződik, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni.

Az angol nyelvi csoportok kialakításának rendje

Az angol nyelv oktatása az iskola személyi és szervezési lehetőségeinek, valamint az adott tanévben rendelkezésre álló pedagóguslétszámnak a figyelembevételével, az egyes évfolyamokon - lehetőség szerint - csoportbontásban történik. A csoportbontás célja, hogy a

tanulók előzetes nyelvi tudásához, fejlettségéhez és egyéni haladási üteméhez igazodó, differenciált nyelvoktatás valósuljon meg. A csoportbontás lehetőségéről, valamint annak konkrét formájáról a tanév megkezdésekor, az aktuális személyi, tárgyi és szervezési feltételek, továbbá az adott évfolyam tanulói létszámának ismeretében születik döntés.

Iskolánkban felső tagozaton, az 5–7. évfolyamon a tanulók angol nyelvi előzetes tudásának megismerése és a megfelelő oktatási szint kialakítása érdekében a tanév elején szintfelmérő dolgozat írására kerül sor. A 8. évfolyamon az angol nyelvi csoportok kialakítása során a 7. évfolyam végén fennálló csoportbeosztás az irányadó. A tanulók a 8. évfolyamot főszabály szerint a 7. évfolyamon kialakított angol nyelvi csoportjukban kezdik meg, újabb szintfelmérésre nem kerül sor.

A szintfelmérő megírását megelőző időszakban a tanulók azonos tananyag és azonos feltételek mellett gyakorolnak és ismételnek, biztosítva ezzel, hogy a szintfelmérést valamennyi tanuló azonos előkészítés után teljesítse.

A szintfelmérő dolgozat megírásakor a tanulók számára azonos körülményeket és feltételeket kell biztosítani.

A szintfelmérés célja a tanulók aktuális angol nyelvi tudásszintjének feltérképezése. A szintfelmérés eredménye a tanulók angol nyelvi csoportba sorolásának fő szempontja. A csoportok kialakítása során az iskola törekszik arra, hogy a tanulók tudásszintjüknek, fejlettségüknek és pedagógiai szükségleteiknek megfelelő, differenciált fejlesztést lehetővé tevő csoportba kerüljenek. A csoportok kialakításánál ugyanakkor figyelembe kell venni az évfolyam tanulói létszámát, a rendelkezésre álló pedagóguslétszámot, az óraszámokat, az órarendi és egyéb szervezési lehetőségeket, valamint az iskola egyéb működési feltételeit. A csoportok létszámának kialakítása során az iskola törekszik a pedagógiailag megfelelő, hatékony nyelvoktatást biztosító csoportlétszám kialakítására.

A csoportbeosztás kialakításáról, illetve az esetleges csoportváltásról a tanulók és a szülők megfelelő tájékoztatást kapnak. A csoportok kialakítása során az iskola törekszik arra, hogy a tanulók számára a képességeikhez és előzetes tudásukhoz igazodó, támogató és fejlesztő tanulási környezetet biztosítson.

Rendkívüli eset fennállása esetén az igazgatóhoz írásbeli kérelmet kell benyújtani.

10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag meghatározása [26]

Ócsán a roma kisebbség, mint nemzetiség jelen van, szétszórt jelenlétük megfigyelhető.

Iskolánk tanulói között is vannak roma származásúak. Éppen ezért fontos kultúrájuk, hagyományaik és szokásrendjük, tanulókkal való megismertetése.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére nem külön tantárgyként elkülönítetten, hanem a különféle tantárgyak /magyar nyelv, irodalom, hon- és népismeret, ének-zene, vizuális kultúra, történelem, etika/hit és erkölcstan, osztályfőnöki órák/ keretében jelennek meg.

A tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységekben lehetőség nyílik a toleranciára való nevelésre, a másság megismerésére, tiszteletben tartására.

[26] EMMI Rend.) 7. § (1) b) bk)

11. Egészségnevelési és környezeti nevelés elvek, programok, tevékenységek [27]

Természet és társadalom harmóniájának elve

Alapozzuk meg gyermekeinkben a természet, az épített és társadalmi környezet- benne az ember harmóniájának megőrzését szolgáló szokásrendszert (értelmileg, érzelmileg, erkölcsileg, esztétikailag.) Felelős, elkötelezett, környezettudatos és kulturált magatartással működjenek közre a szülőföld, a lakóhely, az iskola esztétikus környezetének kialakításában, megőrzésében.

Fenntarthatóság elve

Alakítsuk ki gyermekeinkben a szűkebb és tágabb környezetért felelős, aktív, együttműködésre alapozott magatartásformákat, életvitelt, a jövőre, a fenntarthatóságra irányuló személyes attitűdöket.

Testi- lelki egészség elve

Az intézmény minden dolgozója törekedjen a komplex testi- lelki- szociális értékek védelmére, az ökológiailag fenntartható, egészséges élő és élettelen környezet kialakítására. Tudatosodjon gyermekeinkben, hogy az egészség érték- tenni kell érte. Értsék meg az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságát. Alakuljon ki gyermekeinkben az egészséges életmód utáni igény.

[27] EMMI Rend.) 7. § (1) b) bm)

12. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések [28]

Ezzel a problémával küzdő gyermekek számára a segítő program az osztályfőnök irányításával, az osztályban tanító tanárok részvételével, valamint a szülő támogatása mellett végrehajtott személyre szóló feladat. Ezt a célt szolgálja intézményünkben a 2019/20-as tanévben bevezetésre került Komplex Alapprogram is.

A tanulási kudarcok okai igen sokrétűek lehetnek, eredménye pedig mindig a tanuló jelentős lemaradása, lemorzsolódása, így elsődleges feladatunknak az okok feltérképezését, majd az okot megelőzését tartjuk.

Az emiatt hátrányba kerülő tanulók részére:

- a szociálisan hátrányos helyzetű beilleszkedési, magatartási, tanulmányi problémákkal küszködő tanulók részére fejlesztő órákat szervezünk
- megfelelő szakember ellátottság esetén a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni fejlesztését szakvélemény javaslata alapján biztosítjuk (habilitáció, rehabilitáció)
- a beszédhibás tanulóink fejlesztéséhez lehetőség szerint logopédus segítségét vesszük igénybe
- támaszkodunk a pedagógiai tanácsadó intézetek (pl.: szakértői bizottság) diagnosztizáló és javaslattevő tevékenységére
- a pszichés okok miatt bekövetkező lemaradások kezelését enyhébb esetben nevelői, szaktanári
- összefogással és a szülők bevonásával, súlyosabb esetben szakemberek igénybevételével tervezzük
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás szervezünk

[28] EMMI Rend.) 7. § (1) b) bn)

- tanórán kívüli foglalkozások arányainak kialakításánál a tehetséggondozás és felzárkóztatás szempontjai döntő, meghatározó szerepet játszanak

A tanulási nehézségek, kudarcok jelentkezése esetén alapvetőnek tekintjük a szülővel történő együttműködést.

A felzárkóztató tevékenységek iskolai színterei

- KAP órák és alprogrami foglalkozások
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- a napközi otthon, a tanulószoba,
- egyéni képességekhez igazodó oktatás (felzárkóztatás, tehetséggondozás foglalkozásai),
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy
- csoportos használata,
- a továbbtanulás irányítása, segítése,
- képességfejlesztő órák (logopédus, gyógytestnevelő, fejlesztő pedagógus és gyógypedagógus segítségével),
- a pedagógus családlátogatásai a gyermekvédelmi felelőssel együtt.

A szociális hátrányok enyhítését segítő lehetőségek

A foglalkozásokat, munkaformákat a fejlesztő pedagógus és az osztályfőnökök, a pszichológus, valamint az iskolai szociális segítő összehangolt munkája jellemzi.

A szociális hátrány mielőbbi feltárása és megoldása:

- tanulók, szülők – nevelők személyes kapcsolatának kialakításával a Polgármesteri Hivatallal és a Gyermekjóléti Szolgálattal történő szoros kapcsolattartás útján

- felvilágosító munka végzésével a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleten, fogadóórán, családlátogatáson
- pályaorientációs tevékenységen keresztül
- esetmegbeszélések formájában kívánjuk megvalósítani
- tanulmányi kirándulások támogatása
- táborozási hozzájárulások
- alapítványi támogatás

13. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elv [29]

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

PÉLDÁS (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik
- kötelességtudó, feladatait teljesíti
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti
- tisztelettudó
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen segítőkészen viselkedik
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovója

JÓ (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt

[29] EMMI Rend.) 7. § (1) b) bo)

- nincs írásbeli intője, megrovója

VÁLTOZÓ (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik
- feladatait nem minden esetben teljesíti
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
- igazolatlanul mulasztott
- osztályfőnöki intője van

ROSSZ (2) az a tanuló,aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (megsértése) szükséges.

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket, illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzi.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

PÉLDÁS (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi
- munkavégzése pontos, megbízható
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig magával hozza

JÓ (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti
- taneszközei tiszták, rendezettek

VÁLTOZÓ (3) az a tanuló, akinek:

- a tanulmányi eredménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja

HANYAG (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- feladatait többnyire nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte, megsértése szükséges.

Az iskolai jutalmazás és büntetések fajtáit az iskolai házirend tartalmazza.

Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, ellene a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

A magatartás és szorgalom értékelése

Havonta legalább egyszer érdemjeggyel értékelünk (Az értékelésnél a kollégák véleményét is figyelembe vesszük).

14. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai [30]

Az ismeretanyag átadásának színhelye alapvetően a tanítási óra. Azonban a készségek kialakításának és a gyakorlat megszerzésének a lehetősége nem korlátozódhat csak a tanórára. A fent említett jártasságok nagy részét csak rendszeres, kitartó munkával lehet elérni. **Annak érdekében, hogy ez megvalósuljon a délutáni alprogrami foglalkozások és a „Te órád" foglalkozások jó lehetőséget biztosítanak.**

A házi feladat lehet:

- szóbeli vagy
- írásbeli munka, vagy
- egyszerre mindkettő

A házi feladatok célja, hogy a tanulók:

- elkészítésükkel elmélyítsék az órán tanultakat
- megtanulják önállóan alkalmazni az ismereteiket és
- segítsék a logikus gondolkodás kialakulását és fejlesztését

A szaktanár adhat fel úgynevezett szorgalmi, alkotó és kreatív házi feladatot is.

A házi feladat ellenőrzése:

A szóbeli házi feladatok ellenőrzése legtöbbször szóbeli feleletek formájában történik.

Az otthoni írásbeli munkákat minden esetben ellenőrizni kell.

[30] EMMI Rend.) 7. § (5) b)

Az otthoni feladatok jellege függ a tantárgy sajátosságától.

Házi feladatok lehetnek:

- feladatgyűjteményből adott feladatok
- tankönyvi kérdésekre adandó válaszok
- vázlatkészítés
- leíró vagy elemző munkák
- házi dolgozat
- gyűjtő- vagy kutatómunka
- számítógépes feladat

Mennyiségi szempontok:

Felső tagozaton a felkészülési idő ne haladhassa meg a napi 2 órát.

Alsó tagozaton

Miután alsó tagozaton a gyerekek tanító néni irányításával tanulnak, nem okoz e kérdés problémát.

Közös megállapodás:

- A hosszabb terjedelmű verseket legalább egy-két héttel előre feladjuk.
- A témazáró dolgozatok megírását összefoglaló, rendszerező óra előzi meg, amelyen lehetőség nyílik a tanulók tudásának felmérésére, illetve amennyiben ennek szükségessége merül fel, az ismétlés meghosszabbítására.
- A tanítási szünetekre (őszi, téli, tavaszi) házi feladatot nem adunk, így tanulóink kipihenhetik fáradságaikat.
- A hétvégére házi feladat nem adható.

- A két tanítási nap közötti otthoni feladatok mennyiségének meghatározásakor minden esetben irányadó számunkra az időkeret, mely adott évfolyamon a napköziben

rendelkezésre áll a tanulóinknak.

- A tanító és a napközis kollégák napi párbeszéde garancia a megfelelő időbontás kialakítására.
- Az órarendek kialakításánál - a lehetőségekhez képest - igyekszünk az egyenletes terhelést megvalósítani.

Felső tagozaton

- A házi feladat a tanulók önálló, tanítási órák között végzett tevékenységén alapuló oktatási módszer. A tanulásra fordított idő az otthoni felkészülésben növeli az oktatás eredményességét, ezért rendszerességét fontosnak tartjuk.
- Iskolánkban munkanapokon az adott tananyaghoz kapcsolódó írásbeli és szóbeli házi feladat adható, amelyet a pedagógus körültekintően jelöl ki és elvégzését ellenőrzi, értékeli.
- Fontos, hogy ez a feladat sikeresen megoldható legyen a tanulók számára, ezért az önálló tanulói képességet tanórán fejlesztjük. Az elsajátítottak begyakorlását, és a következő tanóra előkészítését szolgálja. Ehhez felhasználjuk az egyedi tevékenységet irányító munkafüzeteket, illetve feladatlapokat, amelyek lehetőséget adnak a differenciálásra. (felzárkózást segítő ill. tananyagon túlmutató)
- Hétvégére házi feladat nem adható.
- Pihenőnapra, szünetre házi feladat nem adható.

Értékelése:

- A tanulókat előre tájékoztatjuk a házi feladat elkészítésének (írásbeli, szóbeli) szabályairól, ill. a mulasztás következményeiről.

- A rendszeres elkészítést ellenőrizzük, értékeljük.
- Tantárgytól, feladattól függően az előre megbeszélt értékelési rendben és feladat-típustól függően osztályzattal minősíthető.

15. A tanulók magasabb évfolyamra lépésének feltételei [31]

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az igazgató engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse
- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott
- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja
- egyéni munkarend alapján tanuló volt

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.

[31] EMMI Rend.) 7. § (5) c)

16. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai [32]

Magasabb évfolyamra, más iskolából jelentkező tanulót a tanítási év során bármikor fogadunk, átvételéről az intézmény igazgatója dönt.

Ebben az esetben a tanulónak be kell mutatnia:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító vagy a lakcímet igazoló hatósági igazolványt
- az elvégzett iskolai évfolyamokat tanúsító bizonyítványokat.

Különbözeti vizsga letételére akkor kerülhet sor, ha a tanuló a korábbi tanulmányai során nem tanult valamilyen tantárgyat, amelyre iskolánkban az iskolai tanulmányai folytatásához szüksége van. Ekkor a felkészülést a szülőnek kell biztosítani. A különbözeti vizsga anyagának összeállításáért és a vizsga lebonyolításáért a szaktárgyi pedagógus a felelős. A különbözeti vizsga letételének határideje félév.

A tanuló felvételének, átvételének tényét a beírási naplóban, a törzskönyvben, az osztálynaplóban és a bizonyítványban jelezzük.

A tanulói jogviszonyt létesítő tanuló adatait az intézmény vezetője a jogviszony létesítést követő 5 napon belül megküldi a KIR-nek.

<u>Tanulói jogviszony megszűnik</u>

- ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján
- az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján.

A további esetekben a tanulói jogviszony megszüntetését a Köznevelési tv. 53.§ szabályozza.

[32] EMMI Rend.) 7. § (3)

A tanulói jogviszony megszűnését dokumentáljuk: beírási napló, törzskönyv, osztálynapló, bizonyítvány. Az intézmény vezetője a tanulói jogviszony megszűnését 5 napon belül közli a KIR-rel.

17. A nevelőtestület és az igazgató döntése alapján a PP tartalmazza az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszereket, beleértve a projektoktatást is [33]

Az egész napos iskola rendszere

Az egész napos iskolai rendszer megfelelő személyi feltételek esetén indul.

Speciális oktatási formánk az egész napos iskola, mely a tanóra és tanórán kívüli tevékenységeket is magába foglalja. Az egész napos iskola csak alsó tagozaton működik, nem minden évfolyamon.

7:55 és 16:05 óra között két tanító irányításával, délelőtti és délutáni váltásban történik a közismereti és készségtárgyak tanítása. Gyermekeink kiegyensúlyozottak, nyugodtak, hiszen nem teszi zaklatottá napjaikat az állandó tanóraváltás.

Egy-egy területtel mélyrehatóan foglalkozhatnak, nem kell megszakítani a megkezdett tevékenységet, mert más tanóra következik.

A délelőtti és délutáni tanítás közötti időt tartalmas tevékenységekkel töltjük ki.

Ez az oktatási forma biztosítja, hogy a tanulók egyenletes terheléssel alaposan elvégezzék napi feladatukat, így nem szükséges az otthoni tanulás.

Tervezésnél legfőbb szempontunk, hogy a szabad idő biztosítsa a tanulók pihenését, mozgásigényük kielégítését, egyéni érdeklődésük kibontakozását.

Fontosnak tartjuk, hogy a szabadidős tevékenységek vezetésében a tervszerű nevelői kezdeményezés párosuljon a gyerekek választásával, képessé váljanak szabadidejük (fejlődésük szempontjából kedvező) önálló felhasználására.

A környezeti nevelési program megvalósítása gazdag és színes lehetőséget biztosít az aktív kikapcsolódásra, melyet az önként vállalt feladatok jellemeznek, s módszerei változatosak (pl. drámapedagógia, projektmódszer, szituációs játékok).

[33] EMMI Rend.) 7. § (4)

A nap fontos kerete a reggeli beszélgetőkör és a délutáni záró, élménymegosztó beszélgetés, amelyek nagyon fontos közösségépítő szereppel bírnak. A beszélgetések segítenek a közösség, a szociális készségek alakításában, emellett fejlesztik a toleranciát, az empátiát, az egymásra figyelés és a kommunikáció készségeit. Fontos szerepük van a különböző társadalmi, viselkedési és illemszabályok megtanulásában. A rendszeres beszélgetésekkel közösségi hagyományokat teremtünk. Emellett a gyerekek megtanulnak reflektálni önmagukra, értékelni a saját és mások munkáját, és képessé válnak az építő kritika megfogalmazására.

A tanulási idő, a tanítási órák, az iskolai csoportfoglalkozások, blokkok időtartamait a gyerekek állapota, figyelmük időtartama, a feladatok, tevékenységek jellege alapján a tanító vagy határozza meg. A nap folyamán a nagyobb koncentrációt igénylő tevékenységek és a mozgásos, kisebb figyelmet igénylő tevékenységek felváltva jelennek meg. A napi időbeosztást naponta felírják egy erre a célra rendszeresített táblára, a heti életrend, programok plakáton kerülnek a falra.

Értékelés az alternatív pedagógiai elemeket használó osztályokban

Az alternatív pedagógiát alkalmazó osztályokban a pedagógusok az értékelés során az alábbi alapelvekre építenek:

- Személyre szabott értékelés megvalósítására törekszik.
- Célja, hogy az értékelés ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be, számba vegye, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött, és megjelenjék, hogy a gyerek saját lehetőségeit mennyire aknázta ki.
- Önértékelésen is alapuló
- Szöveges, százalékban, illetve érdemjegyben kifejezett.

Ezen alapelvek megvalósulását segíti a meglévő központilag előírt értékelési rendszer mellett az alternatív osztályokban kidolgozott Tanakodó nevű értékelő füzet. Ez a füzet félévente tartalmazza a gyermek önértékelését, a pedagógusok véleményét tantárgyankénti bontásban a gyerek fejlődéséről, teljesítményéről, és a szülők reflexióját is. Helyet kap benne a szociális kompetenciák és a tanuláshoz fűződő viszony értékelése is.

A Kréta naplóban az értékelés igazodva a központi előírásokhoz az alábbi módon történik:

1. **évfolyam:** Hat hetes, félévi és év végi szöveges értékelés minden tantárgyból.
2. **évfolyam:** Félévi szöveges értékelés. Második félévtől megjelennek a Kréta naplóban a havi értékelések az alábbiak szerint: készségtárgyakból továbbra is szöveges értékelés, felhasználva a félévi értékelés mondatbankját. Matematikából, magyar nyelv és irodalomból valamint környezetismeretből tudáspróbák százalékos eredményei jelennek meg. Év végi osztályzatot a havi értékelések alapján kapnak, ez kerül a bizonyítványba a Tanakodó kiosztása mellett.
3. **évfolyam:** Első és második félévben az előző félév gyakorlatát követjük.
4. **évfolyam:** Első félévben az eddig megszokott rend szerint értékelünk. Második félévben igazodva az iskolában alkalmazott hagyományos értékelési rendhez minden tantárgyból érdemjeggyel osztályozunk segítve a felső tagozatra való átmenetet. Év végi osztályzatot érdemjegyeik átlaga szerint kapnak, ez kerül a bizonyítványba a Tanakodó kiosztása mellett.

Szöveges értékelések szempontjai 3. és 4, évfolyamon, melyek eltérnek a hagyományos értékelési rendtől

Ének-zene

- tanórai munkához való hozzáállása
- tanórai aktivitása
- felszereléseinek rendje
- ritmus
- zenei hallása, énekhangja
- zeneelméleti tudás

Rajz-technika

- tanórai munkához való hozzáállása
- tanórai aktivitása
- felszereléseinek rendje
- A tanult fogalmak ismerete, gyakorlati alkalmazása
- eszközhasználata
- fantázia, kreativitás

Testnevelés

- tanórai munkához való hozzáállása
- tanórai aktivitása
- felszereléseinek rendje
- mozgása
- gyakorlatok végrehajtása
- játékban, versenyekben való részvétel, társaihoz való viszonya
- fizikai állapotmérések eredményei

Emelt szintű angol oktatás

Napjainkban az idegen nyelv ismerete elengedhetetlen. Az emelt szintű angol oktatásban részt vevő osztályok (évfolyamonként egy) a második osztálytól kezdve ráhangoló, játékos szókincsfejlesztő nyelvi foglalkozások keretében alapozzák meg az idegennyelvi tudásukat. 3. és 4. évfolyamon a nyelvtanítás célja, hogy előkészítse a felső tagozatos emelt óraszámú angol oktatást. 5. osztálytól 8. osztályig heti 5 órában tanulják az angol nyelvet, így a gyerekek eljuthatnak az alap vagy középfokú nyelvvizsgáig.

18. A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése és oktatása esetén a helyi tanterv a fogyatékosság típusához és fokához tartozó fejlesztő program, figyelembe véve az SNI tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló jogszabályban foglaltakat

Fejlesztési területek – nevelési célok

Erkölcsi nevelés

E szakasz feladata a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása. Az életkori jellemzőkhöz illeszkedő – a spontán belátáson alapuló – szabálykövetési képesség megerősítése, az alkalmazkodás és az önérvényesítés, a felelősségvállalás képességének alapozása a mindennapi iskolai gyakorlatban. Szociális konvenciók (köszönés, megszólítás stb.) szerepének tudatosítása a közösségi életben.

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése.

Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Az otthon, az iskola, a lakóhely alapvető személyi viszonyainak megismerése, biztos tájékozódás kialakítása az alapvető téri és időrelációkban, a nevezetes események megismerése,

az ezzel kapcsolatos élmények feldolgozása. Hagyományok, népszokások megismerése, felelevenítése az azokban való aktív részvétel feltételeinek megteremtésével.

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Az iskolai keretek között gyakorolható demokratikus részvétel. A házirend értelmezésével a jogok és kötelességek szerepének megértése. Szociális attitűd kialakítása mások problémái, nehézségei iránt, megoldások keresése.

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A tanulók önmaguk megismerésére motiváló tanulási környezet létrehozásával az önmagukra jellemző tulajdonságok, érzelmi és indulati megnyilvánulásokat ismerik meg. Az

énkép, önismeret alakítása, fejlesztése, szociális tanulás, az ember jellegzetes külső és belső jegyeinek megismerése. Az egymáshoz való alkalmazkodóképesség, együttműködési készség, elfogadás alapozása. A gyakran előforduló konfliktusok kezelésének gyakorlása, helyes magatartás bemutatásával. Az együttműködés és közreműködés a csoportban, közösségben, a meghatározott feladatok végzésében. A családi és az iskolai szerepek megismerése, alkalmazkodás és azonosulás a családi és iskolai viszonyrendszerekben.

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

Személyes élmények alapján a családi élet jellemzőinek megbeszélése, élmények, történések, családi események feldolgozása. A családon belüli kapcsolatok, egymás segítése, felelősségvállalás a családon belüli feladatokért, az egymásrautaltság tudatosítása.

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a

családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

A testi fejlettségnek, adottságoknak megfelelő egészségtudatos táplálkozás, a mértéktelenség, mohóság elkerülése, az önkorlátozás gyakorlása. Tisztálkodási szokások napi ritmusának kialakítása.

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Gyakorlati tevékenységekben a részvétel különbözőségeinek megfigyelése, hasonlóságok és különbségek, egymás erősségeinek és gyengeségeinek felismerése, az együttműködésre alapozott segítés és a segítség hatásainak megtapasztalása.

A Nat ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek felé irányuló szociális attitűd, támogató, segítő magatartás kialakítását a tanulókban úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A környezet adott szempontok alapján történő megfigyelése, a következtetések közös levonása. A szorosan vett természeti környezet ápolása, gondozása mindennapi feladatokban.

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Foglalkozások, foglalkozásokhoz rendelt tevékenységek megismerése, egyeztetése, tapasztalatgyűjtés. Az érdeklődés felkeltése, egyéni érdeklődések erősítése. Olyan feltételek, tevékenységek biztosítása, amelyek során a tanulók kipróbálhatják képességeiket.

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítania, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Vásárlások, társasjátékok, szituációk segítségével a pénz szerepének, a gazdaságosság fontosságának a felismertetése.

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját

felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Életkornak megfelelő gyermekműsorok hallgatása, nézése és a tapasztalatok megbeszélése. A valóság és a virtuális valóság megkülönböztetésének elemi példáival az értelmező, mérlegelő gondolkodás alapozása.

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, mérlegelő beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás iránti érdeklődés felkeltése, sok személyes élmény biztosítása a tanulói tevékenység serkentésével. Az egyéni érdeklődésen alapuló önművelő és szükségletkielégítő szabadidős tevékenységek lehetőségeinek megismerése, az azokban való részvétel igényének kialakítása, alapozása.

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az

egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Az Ócsai Halászy Károly Általános Iskola Pedagógiai Programját a nevelőtestület 2026. augusztus 31-én, a klik032484001/06930-1/2026 iktatószámú jegyzőkönyvében foglaltak szerint véleményezte és elfogadta.

Ócsa, 2026.08.31.

Barta Balázs
igazgató